

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Szövetség.)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P, félévre 4 P, negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam, 30. szám.

Julius hó 23.

A „Faluszövetség” munkaprogramja

Jelentettük, hogy a *Faluszövetség* július hó 6-án, Budapesten igazgatóválasztmányi ülést tartott. Az ülésen *Tölgyes István dr.*, a Szövetség igazgatója, jelentést tett a Szövetség *évesgyűlési működéséről* és ismertette a legközelebbi jövő *munkaprogramját*. Előadásának ezt a részét kivonatolva az alábbiakban közöljük:

A Faluszövetség nagy és nemes célkitűzéseit az alapszabályok világosan meghatározzák, nekem tehát az a feladat, hogy ezekhez alkalmazkodva,

a jelenlegi nehéz gazdasági viszonyok között, amikor a legszebb célkitűzéseket is a csökkent anyagi eszközökhöz kell mérnünk, csak olyan javaslatokkal jöjjenek, amelyeket valóban meg is lehet valósítani. A *gazdasági kérdések* uralkodó szerepe — különösen napjainkban — elvitathatlannak látszik, azonban a gazdaságpolitikai kérdések megoldása csak nagyon csekély részben függ hazánk közvéleményétől. Ezekben a kérdésekben teendő lépéseink tehát ma,

amikor minden megnyilvánulás alkalmával a józan lehetőségeket kell vizsgálnunk, nem irányulhatnak a népszerűség erőszakos keresésére, hanem azoknak a komoly megfontoltság határain belül kell maradniuk. A magyar földműves gazdasági helyzetének javítása érdekében *olyan elhatározások tapasztalhatók a jelenlegi kormányzat részéről*, amelyek lehetővé fogják tenni, hogy részben az értékesítés terén, részben a gazdaadósságok rendezésénél kedvezőbb jövőt remél-

Gömbös Gyuláné, Szilágyi Erzsébet temetése

Középen tábornoki egyenruhában Gömbös Gyula miniszterelnök és a családtagok

hessünk, illetve megnyugtató megoldást várhatunk.

Előadások, értekezletek, kiállítások

Egyedül csak tőlünk függ azonban, — és ebben a Szövetség legfőbb feladatát látom — a magyar falusi társadalom kulturális és szociális viszonyainak emelése. A teendők sokasága vár itt reánk, szerencsére azonban járt utat találunk e téren. A háboru után éppen ezeknek a kulturális és szociális feladatoknak művelése terén, aránylag rövid idő alatt, a Faluszövetség oly eredményes munkásságot fejtett ki, amely jövődjének fennmaradását és továbbfejlesztését kétségtelesen szükségessé teszi. Nincs és nem is lehet ma nagyobb feladat, mint a falusi lakosság kulturális és szociális viszonyainak emelése. Ezzel kapcsolatban a jelenlegi súlyos viszonyok között, megfelelő munkamegosztással, a Szövetség célkitűzései közül az alábbiakat igyekeznünk megvalósítani:

A falu népével és azok vezetőivel való állandó kapcsolat fenntartása. Ebből a célból felvilágosító előadások, értekezletek tartása. Kulturális és egészségügyi kiállítások rendezése is különösen szükségesnek látszik. Az előadások főleg állampolgári ismeretek nyújtását célozzák. Felvilágosítani a népet arról, hogy számtalan olyan közérdekű kérdés van, amelynek megoldása társadalmi uton is elérhető. Helyes értékkéltre nevelni a falusi társadalmat, hogy a gazdasági viszonyok által legjobban sújtottak lelki egyensúlya megóvassék és távortartassanak azok az elemek, akik a nemzeti életet megbontani igyekeznek. A községi, járási és vármegyei hatóságokkal való kapcsolat kiépítésére irányuló eddigi törekvést továbbra is fenntartani, sőt kimélyíteni óhajtom.

A szövetkezeti eszme ápolása, népművelés, csereakciók

A gazdasági boldogulás elősegítése érdekében a szövetkezeti eszme ápolását kívánom teljes erővel előmozdítani. Ilyen irányú kezdeményezéseket a falvakban mindenkor felkaroljuk és a már meglevő országos jellegű szövetkezeti intézményekkel szoros kapcsolatot fogunk fenntartani.

Kulturális téren a földművelésügyi és közoktatásügyi kormányzatnak a falusi társadalom ismereteinek gyarapítása érdekében folytatott kezdeményezéseit mindenkor támogatni óhajtom. Az ilyen mozgalmakban előadások és tanfolyamok tartásával is részt kívánok venni. A Népfőiskolai Széchenyi Szövetségek számát szaporítani szeretném és a népfőiskolai tanfolyamok útján egy olyan ifjúság felnevelését kívánom előmozdítani, amely

idővel a közéletben a falusi társadalom súlyának megfelelő helyet kellő felkészültséggel legyen képes betölteni. Ezt a társadalmi munkát összhangba kívánom hozni az egyetemi ifjúság hasonló célú szervezetének, az Országos Széchenyi Szövetségnek tevékenységével és ezáltal a jövődjé magyar intelligenciát közelebb hozni a magyar faluhoz.

A földművesifjúság nevelését helyes példaadással szolgálni kívánom, különösen abból a célból, hogy a mezőgazdasági termelésben mutatkozó ujtásokról a külföldön szerzett tapasztalatok útján személyesen is alkalmuk legyen meggyőződni. Ezt célozza a magyar-német gazdaiifjúsági csereakció és a magyar ifjak olaszországi tanulmányi tartózkodása. Ezeknek a kapcsolatoknak továbbfejlesztését kívánom a jövőben. Nem kevésbé bir jelentőséggel a magyar gazdaiifjúság belső csereakciójára irányuló kezdeményezésünk, amidőn a dunántúli gazdaiifjakkal meg akarjuk ismertetni az Alföldet és a Tiszamenti gazdaiifjaknak lehetővé kívánjuk tenni a dunántúli gazdasági viszonyok megismerését.

Népegészségügy javítása, földmunkásosztály támogatása

Nagy feladat hárul a Szövetségre a népegészségügy javítása érdekében működő intézmények munkájának támogatása terén. Itt valóságos életmentő feladatok támogatásáról van szó: úgy az anya- és csecsemővédelem, mint a tüdővész elleni küzdelem, olyan fontos, megoldásra váró feladatai a magyar életnek, amelyet szolgálni Szövetségünknek egyik legfontosabb hivatása kell, hogy legyen.

A Szövetség munkája akkor válik teljessé, ha a falusi társadalom értékes elemeit jelentő és szorgalmas munkásosztály sorsának javítását is felkarolja. Itt egyik fő törekvésünk, hogy a kormányzat és a közületek által kezdeményezett köz munkákon kívül, társadalmi kezdeményezésekkel is igyekezzünk a munkaalkalmakat szaporítani. A kisebb gazdasági ágak elterjedését is népszerűsíteniünk kell ennek a társadalmi osztálynak a körében és itt szóbajöhetnek a méhészet, selyemhernyótenyésztés, stb., hiszen az ezekkel való foglalkozás jelentős bevételi forrást képez. Számolnunk kell azzal a körülménnyel, hogy mezőgazdasági munkásfeleslegünk állandóan emelkedni fog és a munkások elhelyezése mindaddig, míg a külföldi munkapiacokon megfelelő elhelyezési lehetőség nem kínálkozik, a belföldön biztosítandó.

A Faluszövetség jövő tevékenységére irányuló terveimet a fentiek szerint voltam bátor vázolni és meg vagyok győződve, hogy ha a Szövetség

a szövetkezeti mozgalom, az állampolgári nevelés és a népegészségügy terén a kitűzött feladatokat tervszerűen szolgálja, akkor működését valóban olyan területekre központosította, hogy kiegészítheti a kormányzat intézkedéseit és a mezőgazdasági érdekképviseleti szervek eddigi tevékenységét.

A gazdák megsegítése

Sok megnyugtató jelenséget észlelünk az utóbbi napok kormányintézkedéseiben, amikből a normális viszonyok felé való közeledés első kapavágásaira ismerhetünk. A magyar közgazdasági politika vonalvezetése kezd abba az irányba terelődni, amelybe a hosszas és meddő kísérletek helyett régen jutnia kellett volna. A kormány fel fogja függeszteni az árveréseket s máris rendeletet adott ki a dollár-adósságok kamatainak a napi árfolyam mellett pengőben történő fizetetéséről és tervezetét dolgoz ki a végleges teherrendezés tárgyában. Az aratás pedig, a jóságos Isten bőséges adományának összegyűjtése, megfeszített munkával folyik országszerte s ha a hírek, hogy a kormány kellő eréllyel és gazdasági körültekintéssel gondoskodik a magyar termények megfelelő külföldi elhelyezéséről, meg is valósulnak, más időnek, bizalommal és megértéssel teli korszaknak kell erre a szomorú és csonka magyar földre következnie. Nem olyanak, mint eddig volt s ma is van. Ez még mindig csak a lábadozás kísérlete. Mankó a hónaljak alá, hogy a beteg lábakat pótolják. Nem megoldás és nem végcél. Csak kísérlet azok felé. Amig a magyar gazda, aki földjével, állatával, terményével ennek az országának a gerince, a maga lábára állani nem tud, addig itt beteg és roskadozó minden és önálló gazdasági életről beszélni is alig lehet. Helyeseljük a kormány erélyét és lankadatlan kitaratást kívánunk hozzá. A hatalom a kezében van s jószándékát is látjuk. Csak ne engedje lefogni a kezét. S el ne higgye senkinek, hogy a mankón járó már a lábán áll... Teljes és végleges megoldást kérünk. Olyat, amelyen szilárdan áll végre az egész magyar közgazdaság. S a kéz is szabadon mozoghat, nem kell a rossz lábak miatt görcsösen szorongatnia a — mankót!

A Tisza károsultjai

Hogyha pedig a gazdák megsegítéséről elmélkedünk, s annak mikéntjét vitatjuk és sürgősségét hangoztatjuk, legyen most elsősorban és mindenké elötte szó a Tisza károsultjairól, akiket az árvíz rettenetes tengere a megsemmisülés örvényébe sodort. A déli borsodiakról, akik évek óta hiába vettek, mert helyettük mindig a Tisza áradása aratott. S ez évben, amikor

minden eddiginél szebb termésük mutatkozott, rettenetes sorsukat megint csak nem kerülhették el, a bős hullámok minden reményüket sirba temették. A hevesmegyeiekről és mindazokról a vidékekről, ahol az árvíz borzalmas pusztítása dühöng és rombol. Ne legyen ott határa a könyörületnek, ahol a szerencsétlenség arányai fel nem mérhetők. S főként ne hivatalos lassúság intézkedjék a házakat összedöntő vészes hullámok gyors rombolásának ellensúlyozására. A szokásos adóelengedést, vetőmagkiutalást a gyors segítségnek minden egyéb módja is előzze meg. Nemcsak az a vagyoni érték, volt közkinés, ami azokon a vidékeken az elemek harcában elpusztult, a magyar nemzet egységes szolidaritása még inkább az. S az önkibájakon kívül lehetetlen és elháríthatatlan megpróbáltatásokat átélő szomorú magyar lakosságnak minden intézkedésből és érdeklődésből azt kell tapasztalnia, hogy minden honfitársuk osztja fájdalmukat, s amilyen rendkívüli a csapás, amely őket érte, olyan egységes és rendkívüli a segítség módja is. S mi hisszük, hogy e felfogásunkat minden igaz és megértő magyar ember vallja is. Egyben pedig mély részvétét küldi a határon túli, elszakított magyar testvéreink borzalmas szenvedéséhez is...

M. J.

Gazdasági külföldön

Az oroszországi súlyos élelmiszer- válsággal összefüggésben az év első hónapjának gabonakivitele is erősen hanyatlott. Míg a múlt év hasonló időszakában 749.000 tonna gabonát exportáltak, az idén a kivitel mindössze 349.000 tonnát tett ki. — A jugoszláv megszállás alatt levő Szabadka határában olyan csodásan szép, erős, nagykalászu buza termett, amilyen még sohasem volt ezen a környéken. A *békovai „csodabúza“* szára óriási hosszú, ezüstfehér színű, erős, izmos szár, amelynek hegyén ül a csodásan fejlett dus kalász. A buzaszemek fejlettek, acélkemények és szárazak. Romániában a termés gyengébb lesz. Sokhelyütt az eső igen nagy károkat okozott és nagymértékű rozsdakárok mutatkoznak. A tengeri- és börtérms is gyengébbnek ígérkezik. — Lettországnak a mezőgazdasági lakosság helyzetének könnyítésére a minisztertanács elhatározta, hogy az állami mezőgazdasági bank által nyújtott mezőgazdasági hitelek és az állami monopóliumos levásárlásokra adott előlegek kamatait az eddigi 4—6 százalékról 3 százalékra szállítja le. — Ausztriában a belföldi állattenyésztés védelmében a külföldi állatbevitel időleges felfüggesztésével, illetve megszorításával sikerült június közepéig négy hét alatt 65.000 belföldi sertést

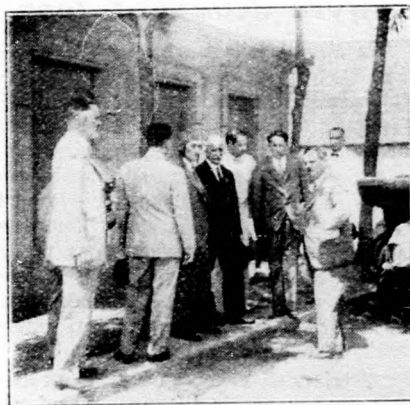
elhelyezni a piacokon. Ugyanez a helyzet a hizlalt marhánál is. A gabonagazdálkodás terén is sikerült az árat és az elhelyezési lehetőségeket biztosítani. A rozs vámpótlékát, a jó terméskilátásokra támaszkodva, július 1-től ismét 4 aranykoronára emelték. A sörárpa elhelyezésének biztosítására az eddigi beviteli tilalmakat továbbra is szigorúan érvényesítik.

BELPOLITIKA

Koronaőr-választás

Július hó 12-én a képviselőház és felsőház együttes koronaőrválasztó ülést tartott, a hagyományoknak megfelelően elragadóan szép külsőségek keretében, hogy a Széchenyi Emil gróf elhalálása és Ambrózy Gyula gróf lemondása folytán megüresedett két koronaőri állást betöltse. A kupolacsarnokban lefolyt ülést Wlassics Gyula báró, a felsőház elnöke, nyitotta meg, majd felolvasták a kormányzó kézirátot, mely a két koronaőri állásra első helyen Perényi Zsigmond báró országgyűlési képviselőt és Teleki Tibor gróf felsőházi tagot jelölte. Szünet után közfelkiáltással a két Ház tagjai Perényi Zsigmond bárót és Teleki Tibor gróft választották meg koronaőrökké, majd a legfelső üzenet felolvasása következett, melyben a Kormányzó Ur a kétrendbeli választást jóváhagyta és megerősítette.

Negyed tizenkét óraker megérkezett a kupolacsarnokba Horthy Miklós Kormányzó Ur, akinek kezébe a két újonnan megválasztott koronaőr letette az esküt. Az eskütel után a Kormányzó Ur visszatért a Várba. A Kormányzó Ur eltávozása után Perényi Zsigmond báró beszédet mondott és ezzel az ülés véget ért.

Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter

Nemes-Tördemenc (Zalamegye) megyei az inségmunkával most elkészült utszakaszt. A kép jobboldalán Eszterházy Móric gróf, a kerület országgyűlési képviselője áll.

Fél egykor a királyi Vár márványtermében folyt le a koronaőrök beiktatási ünnepsége. Gömbös Gyula miniszterelnök élén küldöttség hívta meg a beiktatásra a Kormányzó Urat. A Kormányzó Ur a koronaőröket beszéd kíséretében beiktatta, majd felhívta őket arra, tekintsék meg a koronáládán levő pecsétet, hogy azokat rendben találják-e? Ennek megtörténte után Gömbös Gyula miniszterelnök átadta az új koronaőröknek a koronáláda kulcsát. A koronaőrök a ládát pecsétjeikkel látták el, majd a Kormányzó Ur néhány szóval üdvözölte őket.

Háromhónapos szünetre ment az országgyűlés

A képviselőház július hó 13-án tartotta, a nyári szünet előtti utolsó ülést. Az elnök néhány bejelentés után azt javasolta, hogy a Ház legközelebbi ülést október hó 24-én tartsa, amikor is a további teendőkről határoznak.

A napirendi vita során Marschall Ferenc hangsúlyozta, hogy a gazdaságok kérdését a kormány összlet nyugvópontra juttatja. A dollártartozások arányjavadékára vonatkozóan is megnyugtató rendelkezés készül. Legközelebb a 33-as országos bizottság olyan rendeletet fog tárgyalni, mely felfüggeszt három hónapig minden néven nevezendő árverést. Végül komoly mérlegelés alatt áll, hogy miképpen lehetne az árverés elhalasztása mellett a perbeli cselekményekre is bizonyos halasztást adni és miképp lehetne a védelmet az ingatlanokon kívül más vagyontekintőkre is kiterjeszteni.

Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter a tiszai árvízzel kapcsolatban kijelentette, hogy Magyarországon mentesített terület nincs előtve, ellenben sok ezer hold árterületet elöntött az ár, melyeken azonban mégis folyik mezőgazdasági termelés. Mindenütt, ahol a károk veszélyeztetik a termelés folytonosságát, beavatkozik. A kormány az inségeket megfelelő támogatásban fogja részesíteni.

A képviselőház ezután elfogadta az elnök napirendi javaslatát.

A felsőház július hó 11-iki ülésén elfogadták a szabadalmi bíróság bírának és hivatalnokainak felelősségéről, az ipari és mezőgazdasági kiállításokról, árumintavásárokról, az olasz-magyar légügyi egyezmény beiktatásáról, valamint a bányahatósági jogkörnek, a kereskedelmi miniszterre való átruházásáról szóló törvényjavaslatokat.

A július hó 13-iki ülésen a kormányzó jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták, melyet Gömbös Gyula miniszterelnök beszéde után elfogadtak.

A felsőház ezután három hónapra elnapolta üléseit.

Az év első felében több árut vitünk külföldre, mint amennyit behoztunk

A külkereskedelem júniusi forgalmának adatai azt mutatják, hogy ebben a hónapban *behozatalunk értéke 25.7 millió, kivitelünké pedig 29.4 millió pengő volt, vagyis 3.7 millió pengős kiviteli többlet mutatkozik.*

A havonként javuló külkereskedelmi forgalom eredménye, hogy az *első fél-évesztendő mérlege 15.4 millió pengős kiviteli többletet mutat.* A 144.1 millió pengő értékű behozattal ugyanis 159.5 millió pengőnyi kivitel áll szemben. Tavaly az első félévben még 17.6 millió pengővel deficités volt a mérleg. A mérleg javulása nemcsak a behozatal csökkenésének, hanem a *kivitel növekedésének is a következtése.*

VILÁGKRÓNIKA

Aláírták a négyhatalmi paktumot

Julius hó 15-én, déli tizenkét óra körül Rómában aláírták az *Anglia, Franciaország, Németország és Olaszország* között létrejött ugynevezett négyhatalmi egyezményt, mely hivatva lesz a tizesztendő világbékét megalapozni, mert a szerződő felek minden őket érintő kérdésben meg fognak állapodni és együtt fognak működni. A négyhatalmi egyezményt Olaszország részéről az egyezmény létrehozója: *Mussolini* miniszterelnök, a többi országok nevében pedig a nagykövetek írták alá. Reméljük, hogy ez a nagyjelentőségű esemény valóban a „béke” korszakának felvirradását jelentí.

A buzakérdés a londoni értekezleten

A *londoni világgazdasági értekezlet* közeli elnapolását várják, még pedig előreláthatóan három hónapra, tekintettel arra, hogy az értekezlet tanácskozásai számbavehető eredményt e-ideig nem hoztak. A *buzatermelés csökkentésére* vonatkozó tárgyalások még folyamatban vannak. A tengerentúli államok (Amerika, Kanada, Argentina és Ausztrália), másrészt a Duna-államok és Lengyelország szakértői ideiglenesen megállapodtak a Duna-államok exportálható gabonamennyisége felől. Hátra van még a Szovjetországgal való megegyezés. A Duna-államok, hír szerint, évi 21 millió métermázsza gabonát exportálhatnak (Magyarország évi exportálható feleslege körülbelül 6 millió métermázsza).

A német kormányknak nincs szükségük terménybehozatalra

A német birodalmi kormány az elmúlt héten tárgyalta meg azt a két

rendeletet, amelyekkel az új termelési évben a gabona, valamint a többi termények forgalmát szabályozza. A rendeleteket a legteljesebb autarkia (ön-ellátás) szelleme jellemzi. A kormány abból indul ki, hogy az idej termés csak nagyon kevés marad el a tavalyi eredmény mögött, a birodalomnak tehát *nincs szüksége terménybevitelre.* Ennélfogva az idén, az elmúlt évekkel ellentétben, *nem is engedélyezik a külföldi gabona kiegészítő bevitelét.* Csereforgalom esetében *buzát buza ellenében szabad kivinni, rozs kivitele esetében ugyanannyi árpat vagy tengerit lehet bevinni, még pedig november végétől kezdve vámmal. Zabkivitel esetében ugyancsak tengerit vagy árpat lehet bevinni.*

Tót Nemzeti Tanács alakult Genfben

A külföldön élő tótok képviselői az elmúlt héten megalakították *Genfben* a *Tót Nemzeti Tanácsot.* A tanács vezetőségében csupa olyan szlovák politikus foglal helyet, kik a prágai politika következtében külföldön kénytelenek élni. A megalakulás után a vezetőség öt tagja felkereste a Népszövetség vezértitkár-helyettesét, akinek memorandumot nyújtottak át, melyben kifejtik, hogy a tótok minden körülmények közt szeparálódni akarnak a csehektől. A tótok ma már nem fogadják el a csehek autonómia-igéreteit, mivel az ilyenfajta ígéretekben bízva, a békeszerződések alkalmával már egyszer igen rosszul jártak. *A tót nép régi hazájához, Magyarországhoz kíván csatoltni és tartozni.*

E memorandumon kívül a Nemzeti Tanács külön kiáltvánnyal fordul a világ közvéleményéhez, melyben érelyesen követeli a *békeszerződések revízióját.*

Trianon angol ostroma egyre hevesebb lesz

Az elmúlt héten az *angol alsóházban* tartott szűkebbkörű bizalmas értekezlet parlamenti csoport megalakítását határozta el, amelynek feladata *Magyarország ügyeinek tanulmányozása és Magyarország támogatása lesz.* A csoport elnöke Sir Robert Gower, tiszteletbeli titkára *Llewellyn Jones,* tiszteletbeli pénztárosa pedig *Moore* ezredes, képviselő lesz. A csoport végleges megalakításának munkáját csak a folyó parlamenti ülészek berekesztése után fejezik be.

A trianoni béke módosítására Sir Robert Gower és képviselőtársai részéről megszövegezett ismert javaslatot már *nyolcvankilenc angol képviselő aláírta.*

Sir Robert Gower, a mozgalom kezdeményezője, legutóbb ismét beszédet tartott, melyben kijelentette, hogy a

trianoni béke módosítását nem szabad soká halasztani. A középeurópai gazdasági válság a határok igazságos módosítása nélkül nem javulhat. *Magyarország feldarabolása végzetes tévedés volt,* s ennek hatásától nemcsak a magyarok, hanem a kisantantállamok is szenvednek. De nemcsak gazdasági szempontok sürgetik Trianon revízióját. A leszerelés ügye sem haladhat előre, amíg a nemzetek nem orvosolják a jogos panaszokat, amelyek lehetetlenné teszik a tartós békét. Reméli, hogy *elsősorban Anglia fogja siettetni a revízió napjának elérését.* Addig pedig a nemes magyar nemzet bizonyára meg fogja érteni, hogy Anglia felismeri ügyének igazságát és érezni fogja, hogy *nem áll egyedül és barátok nélkül a világban.*

A tiszai árvíz pusztítása

Horthy Miklós Kormányzó Ur július hó 17-én, Kenderesről autóval Tiszafüreden át *Poroszlóra* utazott sógorához, *Graefl* Jenő földbirtokoshoz. Tiszafüred és Poroszló között a *Kormányzó* Ur megtekintette a *kiáradt Tiszát.*

Kállay Miklós dr. földművelésügyi miniszter *Hoyos* Miksa gróf kíséretében július hó 17-én megtekintette Szatmár és Bereg árvízpusztította vidékeit. A földművelésügyi miniszter látogatása az árvízkárosult vidékeken nagy megnyugvást keltett és a *károsult lakosság teljes bizalommal várja a kormány intézkedéseit.*

A heves megyei *Tiszafüred, Örvény, Poroszló, Ujlőrincfalva, Sarud és Tiszánána* határában mintegy 144.000 katasztrális holdat öntött el az ár. Ebből a területből *5300 hold szántóföld,* míg a többi rét és legelő. A szántóföldi kár hozzávetőlegesen *400 ezer pengő,* a legelőkárt még nem lehetett felbecsülni.

Alsóorszában megkezdődött az apadás; további árvízveszedelem már nem fenyeget. A lakosság az elöntött részekben térdig és derékig vízben gázolva takarítja be a termést és igyekszik megmenteni a kenyérrelvalót.

Szegeden tovább árad a Tisza. Az újszegedi strandok és a boszorkány-szigeti bérföldek víz alatt állanak. A *tápi és bodoni* bérterületek egy része is víz alá került. *Apátfalvánál* körülbelül 1000 hold ártéri területet elöntött a víz.

Részvényeket,

bármilyen értékpapírt, kényszer- és hadikölcsönt napi áron vásárol *Barna-bank,* V., Nádor-utca 26. Telefon: 213—16, 104—67.

A miniszterelnök feleségének halála

Julius hó 16-áról, vasárnapról hétfőre virradó éjszaka elhunyt Gömbös Gyuláné, Szilágyi Erzsébet, a magyar miniszterelnök hitvestársa. Igazi nemeslelkű magyar uriaszony, aki férjének magas közjogi állása és közéleti tevékenysége ellenére sem óhajtott soha más lenni, mint az urának megértő és gyöngéd felesége és családi otthonának gondos ápolója. Fiatalon, élete virágjában nyult érte a halál fagyos keze, s elvitte hirtelen az egész ország mélységes megdöbbenésére. Azt a férfias és helytálló küzdelmet, amelyet Gömbös Gyula miniszterelnök a kormány élén a magyar jövőért folytat, vigasztalhatatlan oldaltámadás érte a nemvárt haláleset bekövetkeztével. A férfi, aki nemzete boldogulását tűzte céljául, saját boldogságát vesztette el... A feleségét, a hitvesét... A magyar ember tudja és teljes szívvel érzi, mit jelent ez és megható részvétének teljességével fordul a felesége koporsójára könnyeket ejtő miniszterelnök felé és kéri az Egek Urát, öntsön vigasztalást a közéleti harcok hivatott vezérének szívébe, hogy történelmi hivatottságának töretlen erővel és akarattal felelhessen meg...

Halála és élete

Vitéz jákfai Gömbös Gyuláné, Szilágyi Erzsébet, évek óta betegeskedett, de arra senki sem gondolt, hogy ilyen végzetesen közel van az utolsó pillanat. Julius hó 16-án, vasárnap a miniszterelnök feleségével édesanyja látogatására ki akart menni *Nagy-téténybe*. A kedvezőtlen időjárás miatt azonban lemondtak az utról és odahazamaradtak az Uri-utcai palotában levő lakásukon. Néhány vendégük volt csupán, velük vacsoráztak, majd este fél 11 órakor a vendégek eltávoztak, mert tudták, hogy a miniszterelnök feleségének gyengélkedése miatt korán kell lefeküdni. Gömbös Gyuláné visszavonult hálószobájába, de néhány perc múlva *hirtelen rosszul lett*. A miniszterelnök nyomban hívatta a kezelőorvost, majd *Karczag László* egyetemi tanár is megérkezett. A miniszterelnök felesége ekkor már *eszméletlen állapotban* volt. Autón oxigénes palackokat hozattak és megkezdődött a küzdelem a beteg életéért, de minden fáradozás hiábavaló volt: *Gömbös Gyuláné két*

óra hosszat tartó halálküzdelem után, éjjel félkettőkor kiszenvedett. Szív-bénulás ölte meg. Gömbös Gyula lehajtott fejjel, kétségbeesve állt az ágy mellett és amikor a katasztrófa bekövetkezett, a fájdalomtól karosszékbe roskadt és ott ült némán, mozdulatlanul... A gyászszobából mindenki eltávozott és a miniszterelnök egyedül virrasztott mélységes fájdalommal...

Gömbös Gyuláné, leánykori néven Szilágyi Erzsébet, Sopronban született. Most negyvenéves volt. Apja Szilágyi Imre vármegyei árvaszéki elnök volt, édesanyja Horváth Marietta. Hatéves volt a kis Szilágyi Erzsébet, amikor édesanyja *Belatiny Braun* Gézához, a 9-es huszárok főhadnagyához ment másodszor feleségül. A Belatiny-Braun-családban nevelkedett fel Szilágyi Erzsébet, akit Belatinyiék épp annyira a saját leányuknak tekintettek, mint másik leányukat, Mariettát, aki most *Bárdossy László* felesége. Gömbös Gyuláné első férje *Unger Tibor* huszárörnagy volt, ebből a házasságból született Tamás fia, aki most a Ludovika Akadémia növendéke. Hat év előtt, honvédelmi államtitkár korában vette feleségül Gömbös Gyula Szilágyi Erzsébetet, aki akkor előkelő szerepet játszott a társadalmi életben s a *MOVE* egyik csoportjának vezetője volt. Igyekezett állandóan segítségére lenni férjének közéleti tevékenységében, résztvett a különböző jótékonyági mozgalmakban, mindenütt szívvel és lélekkel volt segítségére embertársainak.

Részvét és temetés

A gyászhir július hó 17-én, hétfőn már a kora reggeli órákban elterjedt és mindenütt mélységes megdöbbenést, részvétet keltett. A miniszterelnökségre megindultak a részvétlátogatók szárai, akik meghatottan írták alá a kitett részvétivet. A Budapesten székelő külföldi diplomaták, politikai és társadalmi életünk reprezentánsai, magasrangú katonák írták fel sorba nevüket a részvétivre. A részvét-táviratok özönét *Horthy Miklós* Kormányzó Ur, *József* királyi herceg, *Serédi Jusztinián* hercegprímás táviratai nyitották meg. Részvét-táviratot küldöttek: az olasz király, *Mussolini* miniszterelnök, *Hitler* német cancellár, *Dollfuss* osztrák miniszterelnök, *Rothermere* lord, külföldi kormányférfiak, a magyar politikai élet képviselői teljes számban, a társadalmi egyesületek, a Nemzeti Egység Pártja vidéki szervezetei, városok, vármegyék és közsé-

Gömbös Gyuláné, Szilágyi Erzsébet.

gek közönsége, az egyházak és a gazdasági élet képviselői.

A *Faluszövetség* az alábbi táviratot küldötte:

„Megrendüléssel vettünk hírt a Nagyméltóságodat ért súlyos veszteségről. A magyar falusi társadalom, valamint Szövetségünk vezetősége nevében, fogadja Nagyméltóságod legőszintébb és legmélyebb részvétünket.”

A külföld nagy számottevő lapjai meleg részvétellel emlékeztek meg a magyar miniszterelnököt ért súlyos csapásról.

Julius hó 17-én, hétfőn délelőtt fél 12 órakor a székesfővárosi temetkezési intézet halottszállító kocsija Gömbös Gyuláné koporsóját a kerepesi temetőbe vitte, ahol a gyászkomor pompájával, 108 gyertyaláng között, felravatalozták.

A ravatal koszorutenger vette körül. A koporsóra helyezték a miniszterelnök koszoruját: *Isten veled — Gyula* felirással. Jobbra és balra helyezték el a felsőház, képviselőház, a főváros, *József* királyi herceg és *Augusztina* hercegasszony koszoruját. A koporsó lábainál pihent a *Kormányzó Ur* koszoruja. *Mussolini* olasz miniszterelnök piros-fehér rózsákból és zöld babérból font koszoruja mindenki figyelmét felkeltette. A szabadtéri ravatalozóban nem tudták a koszorurengetetet elhelyezni, a halottszáz hosszú folyosóján sorakozott egymás mellé végláthatatlan sorban százszáz koszoru és csokor.

A temetés július hó 18-án, kedden délután fél 5-kor ment végbe. Már négy óra után gyülekezni kezdett a gyászoló közönség. A ravatal balolda-

A dollártartozások rendezése és az árverési szünet

A kormány a dollárban meghatározott tartozások tekintetében elrendelte, hogy a zálogleveleket és kötvényeket kibocsátó intézetek az esedékes összegeket a transzferalapba nem aranydollár-alapon, hanem a papírdollárnak megfelelő árfolyam szerint számítva legyenek kötelesek letenni és ennek megfelelően az adósok is csupán a papírdollár árfolyamának megfelelő összegeket tartozzanak a kibocsátó intézeteknél letenni.

Az erre vonatkozó kormányrendelet a *Budapesti Közlöny* (hivatalos lap) július hó 17-iki számában jelent meg.

Ami pedig az árveréseket illeti, a kormány a pénzügyintézetekkel eredmé-

nyes tárgyalást folytatott tekintetben, hogy a pénzügyintézetek a gazdádósok elleni árveréseket ezévi október 31-ig szüneteltessék. Ennélfogva legfeljebb olyanirányú intézkedésre lesz szükség, hogy az árverések azokkal a nem pénzügyintézeti hitelezőkkel szemben korlátoztassanak, akik ezidő szerint a 6300—1933. M. E. számú rendelet értelmében végrehajtásban egyáltalában nincsenek korlátozva. Ezeknek a hitelezőknek egyes csoportjaira vonatkozólag tervez a kormány olyan értelmű rendelkezést, hogy ha az adós a követelés egy bizonyos százalékát megfizeti, a hitelező október 31-ig árverést ne foganatosíthasson.

lán a családtagok, mögöttük a kormány tagjai, a felsőház és képviselőház elnökei. Jobboldalon a tábornoki kar, a tisztikar küldöttsége, az országgyűlési képviselők, felsőházi tagok, a hivatali és társadalmi előkelőségek. Fél 5-kor megérkezett Horthy Miklós Kormányzó Úr és felesége, akiket Gömbös Gyula miniszterelnök fogadott. Ezután vette kezdetét a gyászszertartás, melyet Hász István tábóri püspök nyelotagu papikisérérettel végzett el. A Miatyánk elmondása után Hász István lélekbe-markoló bucsuztatót mondott, majd megindult a gyászmenet a nyitott sir felé. Itt még egyszer felhangzott Hász István püspök ajkáról a Miatyánk s a kórus gyászéneke, aztán leengedték a koporsót a sirba. Gömbös Gyula miniszterelnök dobta az első rögöt a sírgödörbe . . .

A miniszterelnök feleségének lelkiüdvéért július 19-én délelőtt 10 órakor mutatták be az engesztelő szentmise-áldozatot a Kapisztrán Jánosról elnevezett helyőrségi templomban. A rekviziet Hász István tábóri püspök celebrálta nagy és előkelő közönség részvételével.

Megindultak a balatonfüredi kiállítás előkészületei

Július hó 16-án, vasárnap a balatonfüredi kiállítás rendezőbizottsága értekezletet tartott, melyen a járás 11 környező községe képviseltette magát. A Faluszövetség Wieser Béla titkár küldötte ki, aki a megjelenteket tájékoztatta a kiállítás jelentőségéről, majd javaslatokat terjesztett elő arra nézve, milyen méretű legyen a kiállítás és milyen ünnepeket rendezzenek vele kapcsolatban. A bizottság örömmel vette tudomásul, hogy a Faluszövetség a járás érdekében ilyen nagyszabású mozgalmat indított és a legmesszebbmenő támogatásáról biztosította a Szövetséget. A jövő hét folyamán Wieser Béla titkár sorra látogatja az érdekelt községeket és az egyes helyi rendezőbizottságokkal együtt megkezdi a szervezés munkáját. A balatonfüredi kiállítás fővédnöke Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár, a kerület közseretben álló képviselője, örömmel segíti és támogatja a Faluszövetség közérdeki munkáját. A kiállítással kapcsolatban a dunántúli szőlősgazdák kerületi gyűlését és borvásárát is tervezi a Faluszövetség.

A 24 repülőgépből álló olasz „Égi Flotta” diadalútja

A huszonnégy vízi repülőgépből álló olasz Égi Flotta (Flotta Azurra) az Izland szigetén levő Reykjavik városból indult tovább Amerika felé. Az 1200 kilométeres utat hat óra alatt tette meg sűrű ködben és simán vízre ereszkedett Shediaban. Onnan a raj ujjabb 800 kilométeres utszakaszra startolt és szerencsésen leszállott a kanadai Montrealban. Montrealból Csikágóba indult a raj, ahová 1400 kilométeres repülés után július hó 15-én, este 9 órakor érkezett meg és ezzel elérte 13.000 kilométeres útjának végső állomását. A Balbo tábornok parancsnoksága alatt végzett csoportos repülést az utóbbi idők legnagyobb aviatikai és emberi teljesítményének kell tekinteni. Az égi hadsereg gépei és a száztizenkét vakmerő olasz bátorsága sorra legyőzte a sarkvidéki utszakasz óriási nehézségeit és a repülés sikere bebizonyította, hogy Európa és Amerika között ezen az utvonalon állandó repülőösszeköttetés lehetséges. Ez az ut az olaszországi orbetelloi repülőiskola döntő vizsgálója volt. Három évvel ezelőtt alapították az olaszok ezt a repülőiskolát, melynek az a rendeltetése, hogy megtanítsa a pilótákat nagytávolságu repülésekre és arra, hogy kell műszerek segítségével, ugyszólván minden látási támpont nélkül repülni.

Az olasz repülőút óriási érdeklődést, a diadal pedig osztatlan örömet keltett világszerte. Olaszországban mámoros lelkesedés lett urrá az embe-

reken, Amerikában pedig se vége, se hossza az olasz repülők vilharos ünneplésének. A világsajtó lelkes elismeréssel hódol a nagyszerű olasz aviatikának, mely ujjabb, csodálatos teljesítményével valóban minden aviatika élén halad. Olaszország nagy örömeben résztvesz a baráti magyar nép is, mely szárnysegetten, trianoni bélyökbe láncoltan is értékelni tudja e teljesítmény nagyszerűségét. Gömbös Gyula miniszterelnök táviratilag fejezte ki szerencsekívánatait Italo Balbo légügyi miniszternek, a diadalmas csoportos repülés vezetőjének és megszervezőjének.

Egy amerikai pilóta átrepülte az Óceánt

Willy Post amerikai repülő az elmúlt héten indult el világszerte utjára. Utjának kelső szakaszát — Newyorktól Berlinig — huszonhat óra alatt tette meg. Rövid pihenő után tovább indult Szibéria felé.

Két litván óceánrepülő katasztrófája

Két litván repülő: Darius kapitány és Girenas hadnagy, Post amerikai világrepülő után néhány órával indult el Newyorkból, hogy leszállás nélkül a litván fővárosba, Kovnóba repüljön. Szerencsésen átjutottak az óceánon, de a németországi Kuhdammál a gép lezuhant és mindkét pilóta halálra zuzta magát. A repülők, valószínűleg, üzemanyaghiány miatt akartak leszállni, de éjszaka lévén, nem tudtak kellően tájékozódni s ez okozta a katasztrófát.

Kolauch-faiskola (Szeged)
nagyválasztéku és elsőrendű
növényanyaggal szolgál.

Külföldön tartózkodó gazda- ifjainkhoz!

Németország.

Kedves fiatal gazdatársaim! Harmadik hónapja vagytok már távol a szülői háztól és csonka országunktól. Magatokkal vittétek szüleitek és a *Faluszövetség* szeretetét és utavalóul megkaptátok a köteleességteljesítésre vonatkozó figyelmeztetéseket. A hozám érkező levelekből örömmel látom, hogy teljesen átértékezték annak a feladatnak a fontosságát, amire vállalkoztatok: barátokat szerezni nemzetünknek és minden percet felhasználni arra, hogy majd ősszel hasznos gyakorlati tapasztalatokkal térjete vissza.

Ti most közvetlen tanui vagytok egy nagy nemzet újjászületésének, a nemzeti gondolat megújulásának. Legfőképpen azt láthatjátok, hogy az összetartás milyen eredményekkel járhat. Sajnos, bennünket, magyarokat, különösen a német falvakban nem ismernek még elég jól. Rajtatok keresztül bírálják el, hogy milyenek is a magyarok. Viselkedésetekben legyetek tehát szerények, munkátokban azonban megbízhatók és szorgalmasak. Ki tudja, hogy az életben lesz-e még alkalmatok külföldre menni tanulmányra, ezért raktározzátok el azt a sok értékes tapasztalatot, amit most ott gyűjtöttetek. Ne feledjétek, hogy kedves szüleitek a mostani nehéz gazdasági viszonyok között milyen nagy áldozatot hoztak értetek, hogy kimehessetek Németországba.

Különösen arra figyelmeztetek mindenkit, hogy mikor ünnepnapokon baráti látogatásra valamelyik magyar fiuhoz mentek, beosztási helyetekre pontos időben térjete vissza. A német gazda nem nézi el a rendtelenséget. Nemrég megtörtént, hogy az egyik magyar fiunak a beosztási helyéről való elmaradásáért majdnem haza kellett jönnie. Ha valaki engedély nélkül távozik el beosztási helyéről és ebből kellemetlensége lesz, mi nem fogjuk megvédeni, mert a rendetlen gazdaifjúnak mi sem foghatjuk pártját. Tudom, hogy a messze idegenben jól esik az embernek, ha hazájával találkozik. Ti aránylag elég közel vagytok egymáshoz és ha címeiteket nem is tudjátok, nem baj az, mert így reá vagytok utalva, hogy mindig, még szabad időtökben is német környezetben legyetek és németül beszéljete. Az egymásközi barátságot majd hazaérkezésetek után is fenntarthatjátok. Németországban igyekezzete az ottani gazdaifjak között barátokat szerezni, azokkal majd később is fenntarthatjátok az összeköttetést. Különben is tanuljátok meg leg-

jobbán ezt a világnyelvet. A közeljövőben a magyar fiuk meglátogatása céljából Németországba utazom és minden fiuval beszélni fogok. Az egyes vidékekre való érkezésemet az érdekelte fiukkal idejében fogom közölni. Gazdatársi üdvözlettel jóakarótok:

Tölgyes István dr.,
a „Faluszövetség“ igazgatója.

Értesítések: Balogh Gábornak Békésről: Kedves szüleid örömmel közölték velem, mikor Békésen jártam, hogy sok értékes tapasztalatról számoltál be már eddig is. Ugyanakkor volt az országos vásár, amikor Békésen jártam és a német fiuval azt is megnéztük. A német cserrefiu nagyon jól érzi magát Magyarországon és szeretne itt földet bérelni.

Csizmadia Jánosnak Orosházáról: Jó atyádtól, a képviselő urtól értesültem, hogy beosztási helyeden jól érzed magad és arra kériek, hogy tapasztalataidról kérszél nekem egy összefoglaló jelentést, ami majd németországi találkozásunk alkalmával adnál át nekem. Igen érdekel az ottani gazdálkodás és állattenyésztés.

Domonkos Jánosnak Tépárról: Soraidat megkaptam és veled majd Leipzigban fogok találkozni. Érkezésemről értesíteni foglak.

Hoszmann Antalnak: Nagy meglepetéssel olvastam soraidat és kérésedről találkozásunk alkalmával beszélni fogok. Halálból Sangerhauseba megyek és a környékben elhelyezett fiukat is oda fogom hívni, majd együtt nézzük meg a híres fekete rózsát.

Móritz Istvánnak Bobárról: Második leveledet is megkaptam és nagy élvezettel olvastam, hogy milyen komoly férfiasággal látod a helyzetet és ismered fel a külföldön tartózkodó magyar gazdaifjú kötelességét.

Nusser Pálnak Mosonból: Amint levélben válaszoltam, ezután is közlöm, hogy Lincsbé való érkezésem után beszéljünk meg a továbbiakat.

Rongits Pálnak Mosonból: A levelezőlapot köszönettel kézhez vettem és remélem, mi is jó egészségben találkozunk a langensalzei összejövetelen. Az ottani gazdasági iskola igazgatója jó barátom és majd írni fogok neki, hogy egy tanulmányi kirándulást készítsen elő részünkre.

Bakó Károlynak Gáváról: Kívánságodat, mint régi szorgalmas cserrefiunak természetesen örömmel fogom teljesíteni, amiről majd személyesen beszélünk.

Kovács Istvánnak Debrecenből: Édesanyád említette debreceni látogatásunk alkalmával, hogy a *Vasárnap* című lapunkat nem kapod rendszeren. Utánanéztünk a dolognak és megállapítottuk, hogy innen rendszeren elmegy és vissza sem érkezik, azonban már most Drentwerda község nevét is odairjuk a címhez.

Benedek Sándornak Kolozsvárról: Nagybátyád útján közölt kérésédet remélem tel-

jesíteni tudom, de a keresztülvitel csak ősszel lesz idősebb, ezért erről németországi találkozásunk alkalmával részletesen beszélünk. Ha az utlevélhosszabbítást megadják, ugy a kérelmet teljesíteni tudom.

Veres Istvánnak Nagyenyedről: Leveledre küldött válaszomat, remélem, már megkaptad és az azzal kapcsolatos ügyre vonatkozóan személyesen majd többet mondhatok.

Olaszország.

Fiuk! Az e héten beérkezett levelek mind arról számolnak be, hogy tudatában vagytok küldetésteknek, de annak is, hogy a jövő magyar gazdaságot képviselitek. Minden sorotokból a kötelességtudás, a fasiszta pontosság, a tanulmányvágyás szava csendül ki és ez büszkeséggel tölti el lelkünket. Örömmel halljuk, hogy szüleitek is nagyon meg vannak elégedve, mert csak jó hirt hallanak felöletek. Bármily szokatlan életkörülmények között is legyetek, mi azt hisszük, hogy minden lépésnél és cselekedetnél érzitek a testvér olasz nemzet végtelen szeretetét és barátságát, amellyel ott tartózkodástokat igyekeznek nemcsak hasznossá, hanem kedvessé is tenni. Ti vagytok hivatva a jövő magyar és olasz gazdatársadalom között a kölcsönös és közvetlen összeköttetést megteremteni. Szerezteket tehát minél több barátot úgy magatoknak, mint szegény hazánknak, mert hiszen erre a mai időkben, — amikor ugyszólván a fasiszta Olaszország az egyetlen támaszunk — nagy szükségünk van. Mussolini országát hozzánk hagyományos kötelekek fűzik. Nekünk az olaszokkal nemcsak történelmi, vérségi, tudományos, hanem mártír kötelekeink is vannak, amelyek mindennél erősebbek. Ne feledjete el, hogy a fasiszta Itália élénk emlékezetében tartja és kegyelettel gondol Türr István tábornokra, Tükör ezredesre, akik Garibaldival együtt a híres magyar légio élén hozzásegítették Itáliát egysége kivívásához. Ezek a kötelekek eltörölhetetlenek, éppen azért erősítetek és mélyítetek ki a két nemzet gazdatársadalma között. Fiuk! Mindenki tegye meg a maga kötelességét, ott ahol van. Ezt várjuk tőletek. Szeretettel és hazai üdvözlettel köszönt az augusztusi viziontlátás reményében, a *Faluszövetség* nevében is, atyai jóbarátotok

Szekeres László dr., főtítká.

Levelet kaptunk a következőktől:

Fodor László (Catania), **Somogyi István** (Villanuova, Pescara), **Pesthy Kálmán** (Pistoia), **Molnár Imre** (Massalombarda).

Üzeneteink: Fodor László: Pontos bejelentésed figyelemmel olvastuk. Örülünk, hogy tudatában vagy küldetésed fontosságának és minden alkalmat meg-

SZŐLŐTERMELÉS ÉS ÉRTÉKESÍTÉS

Irja: IRSAI M. JÓZSEF szőlősgazda.

Boreladási lehetőségek, készletek, napi árak.

ragadsz arra, hogy rajtad keresztül az olaszok úgy ismerjék meg a magyar földműves embert, hogy csak jól és szépet mondhassanak nemzetünkről. Szorgalmasan végezd kötelességedet. Járj elől a munkában. Hisszük, hogy a magyar névnek becsületet és sok barátot szerzel. Jókívánságaidat köszönjük. Hogy megy az olasz nyelv? Remélem már el tudsz beszélgetni barátaiddal?

Somogyi István: Sokáig vártunk leveledre, de ügylátszik nem hiába. Szakszerű, okos és komoly. Minden szavadból kélrzik, hogy biztos vagy a mesterségedben. Felolvastam leveledet az elnök ur öccsellencéjének, aki végtelenül örült, hogy tőled is tanultak már az olaszok valamit. Leveledet valószínűleg leközzöljük a *Vasárnap*-ban, nagyon fontos, amit írtál, reánk magyarokra nézve: hogy a fasiszta Itáliában még a hercegek is a legegyszerűbb életet élik és minden tehetségükkel odatörekednek, hogy a tulajdonukban levő birtok mintabirtok is legyen. Ugy-e már ezért is érdemes volt kiemenni, hogy megismerkedjél azzal az új világgal, amelyet fasizmusnak nevezünk és amely a kötelességteljesítés és a haza új fogalmával töltötte meg az emberek lelkét. Ez a fasiszta közszellem elvezí a Te lelkedben is az átalakítást. Csak így előre. Szeretettel várjuk soraidat.

Pesthy Kálmán: Hála Istennek, befutottak soraid. Aggódtunk már érte, hogy talán valami bajod van. Ügylátszik elfogott a honvágy, hogy nem tudtál senkivel beszélni. Nem baj. Kemény helyzetben erősödik az ember. A vas is a tűzben lesz acél. Magyar ember mindenütt megállja a helyét. Tanulj szorgalmasan, kedves Kálmán, mert Nagykörösön várják, hogy uttörői legyetek a modern gyümölcstermelésnek és értékesítésnek. Mindig gondolj arra, hogy figyelemmel kísérjük minden eszelekedeteket nemcsak mi, hanem olasz testvéreink is. Jó kedv, kitartás, szorgalom, hiszen komoly ember vagy és a munka megy, amelynek eredménye is lesz. Sajnos, az időjárás nem tudjuk megregulázni. De valószínűleg már ott sem esik, hanem jó idő van. Ahol vagy, egyike az Appeninek legszebb helyének Augusztusban viszontlátjuk egymást. Remélem ezután is csak jót hallok felőled. E héten meglátogatom szüleidet.

Molnár Ferenc: Nagyszerű helyen vagy, minden percet használd fel adatgyűjtésre, hogy értékes munkával állj elő. Mindig szeretettel támogatunk. A jövőben is számíthatasz reánk. Augusztusi találkozásunkkor a fényképezőgépet is rendelkezésedre bocsátom és megadom a szükséges irányelveket, hogy mire vedd a fősúlyt. Vendéglátó gazdádnak írtunk. A fasiszta összefogást sajtóitod el és azt a szellemet, amely Itáliát a mezőgazdasági élet terén az első közé emelte. Üdvözlétedet úgy a magam, mint a Szövetség részére köszönjük. A szótár megküldése iránt intézkedtünk.

Dóry Lajos: Rozsnyai-nyelvtant utnak indítottuk. — **Illés György:** Valószínűleg már eddig szorgalmasan tanul az olasz. — **Pallinger Ferenc:** Apád és testvéred bent járt nálunk. Sok ott a tanulni való. A kért összeget rendelkezésedre bocsátjuk. — **Csollány Imre:** Édesanyáddal és nővéreddel beszéltem, szíves üdvözlötököt küldik. Jól vannak. Hisszük, hogy te is gyűjtöd a sok tapasztalatot. A kért összeget rövidesen megkapod.

Az 1933-as esztendő a magyar szőlősgazdatársadalomnak két igen fontos miniszteri intézkedést hozott. Az egyik a már közel tíz éve állandóan sürgetett *borfogyasztási adónak felére való csökkentése*, a másik a *borfogyasztásnak a katonaságnál való rendszerezése*. E két rendelettel a minisztériumok a borárok szilárdulását, részben pedig a belföldi fogyasztás emelését kívánták elősegíteni, ami sikerült is.

Karácsonykor úgynevezett komercborok, a kistermelői tömegborok ára Mallingandszefokként 1.1—1.2 fillér között mozgott. Ez az ár literenként 11—13 filléres árat jelentett, ami katasztrofálisan rossz volt. Amint a fogyasztási adót mérsékeltek, ugyszólván néhány hét alatt a korcsmárosok, borkereskedők kezdtek megfizetni az 1.2—1.3 fillér fokarákat, mely már bizonyos javulást jelentett. A *katonaság borvásárlása*, — tekintve, hogy a főhadbiztoság *Gömbös Gyula miniszterelnök ur óhajtatásának megfelelően, mennél nagyobb számú termelőtől való apróbb tételekben történő vásárlására törekedett*, — kedvező, bizakodó hangulatot keltett országzszer, mert mindenütt literenként 20 filléres egyöntetű árban fizették és fizetik ma is a bort.

Ha mennyiségileg nem is csökkentette a katonai borvásárlás a hazai hatalmas borkészletet, mégis az *erkölcsi hatása igen kedvező volt*, mivel nagyon sok termelő épen a katonai borvásárlásokra hivatkozással kezdte emelni árait és a kereskedőktől is megkövetelte a magasabb árat.

Szinte csodálatos, hogy manapság, — a fizetések nagymérvű csökkentése idején — *a borfogyasztás lassan, de állandóan emelkedik*, a fele adó olcsóbbá tette a bort és így mindenki szívesen issza a magyar szőlő finom levét. Határozottan azt az irányzatot lehet tapasztalni, hogy a fogyasztók az egész olcsó, komercborokat keresik, amiből nyugodtan meg lehet inni egy-egy féllitert, mert még bírja a zseb. Ugy Budapesten, mint minden jobbforgalmú városban és nagyközségben egymás után megnyitottak a termelői kimerések, melyek az ország legkülönbözőbb vidékeiről származó borokat árusítják, népszerűsítik. Meglehetősen elszaporodtak a borsempészek és demizsonos borházalók, úgy, hogy ma azt monhatjuk, Magyarország honapok óta *legkevesebb 4—5 ezer legitim és illegitim (engedélyes és engedély nélküli) kimerő, gazda, söntéses és hivatásos*

borkereskedő dolgozik, fárad, futkos a magyar borok vásárlása és népszerűsítése érdekében.

Mint való, *kirívó esetet* említem meg, hogy Nógrádmegye egyes községeiben a zugárosok azt a rendszert vezették be, hogy *10 fillér előzetes lefizetése ellenében a vevőnek gumicsövet nyújtanak a szájába, melyen át addig és annyi bort szívhathat ki a szekéren diszlegő boroshordóból, amennyit egy áltóhelyében csak beszívni képes*. A korcsmárosok egyelőre tehetetlenül nézik ezt az újfajta fogyasztási adó nemfizetésére épített üzletágot és várják a további szilárdulást, mely feleslegessé teszi majd a zugárusítást.

Az 1932. évi bortermés körülbelül egymillió hektóliterrel volt kevesebb, mint az 1931. évi, a nagy fogyasztás és egyes borvidékekről a tekintélyes export (különösen Svájc felé), márciusra annyira lecsökkentették a komercborkészleteket, hogy az ár fokként kezdett 1.35—1.4 fillért elérni. Ma már mindenütt az országban megfizeti a kereskedő, a vendéglős az átlagos 1.6 filléres fokarárt.

Gyakorlati tapasztalataim szerint ez az ár most néhány hétig megállapodik, *augusztusban azonban újból vásárolni kezd a nagykereskedelem és a vendéglősi kar* (mivel mostanában a vevők 4—6 heti borszükségüket fedezik csak le), ha pedig a vásárlás újból megindul, szerényen számítva, legalább is fokként kéttized fillérel szilárdul a mai 1.6 filléres fok-ár.

A *peronospora* sok helyen felépett; ott, ahol a gazdák a juniusi rengeteg esőzés folytán, gálékészletüket elpermetezték, — és nincs pénzük újabb mennyiséget beszerezni — igen nagy károk származhatnak a nyár derekán, mikor a szőlő már zsendülni kezd és újabb peronospora lép fel. Az öreg tőkék, melyek 4 éven át állandóan igen bő termést hoztak, kimerültek és az idej hozam helyenként alig éri el a mult évi felét.

Azok a szőlősgazdák, akik eddig nem adták el boraikat, most bizalommal nézhetnek a további áremelkedések elébe. A nagy urasági tételek olyan másodkezekekből, melyek a szüretben lekötött borokat nem tudták átvenni, most kerülnek a piacra, eléggé magas áron. A nagykereskedelem állandóan vásárol is ezekből.

Gazdatársaim, bizzunk Istenben, a jövőben, talán amerikai mintára, *egy gyengébb új termés nálunk is meghozza a borok tisztességes napi árát*, mely mellett már a bortermelő megtalálja számítását és nem fizet rá a szőlőjére.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A juh nyári takarmányai

Kora tavasztól a hó leeséséig a juh lehetőleg legelőn szedje össze táplálékát!

Tipikus juhlegelő az olyan száraztalaju, aprófüvű gyeplegelők, melyeken más durvaajku állat már nem tudna legelni. Nem valók a juhok vadvízes, mocsaras legelői, mert ezek a májmétely, tüdő- és gyomorférgesség, esetleg lépfene veszedelmét rejtik magukban. A tuskés, bokros legelőterületek rongálják a bundát, ezért kerülendők.

Nagyon gazdaságos időnkint a füves udvarokat, árokszéleket, régi kavicsbányák medencéit is a juhval meglegeltetni, hogy fűtermésük ezután érvényesüljön.

Hasonlóképp célszerű a lovak és szarvasmarhák legelőjére a juhokat reáterelni, mikor már amazok lelegelték, mert a juh lerágja a kesernyész ízű füveket, valamint a ganajlepények környékén erősen zöldelő bujafoltok növényzetét, melyekhez a ló és marha, tudvalevőleg, nem is nyulnak.

A juh jól táplálkozik a tarlólegelőkön is. De sokáig ne engedjük itt legelni, mert — különösen nedves időjárás mellett — felfuvódás állhat elő. Ebből a szempontból a buza- és árpatarlók mutatkoznak legveszedelmesebbeknek. Tarlólegelés után közvetlenül ne itassuk a nyáját!

A burgonyaföldekre a kiszedés előtti héten már reá lehet terelni a juhokat, mert a burgonya lombját szívesen fogyasztják. Dércsipés után a dohányföld is jó juhlegelőt szolgáltat.

Kiadósan táplálják a nyáját a cukorrépa-földek a kiszedés után. A répakoronától valóságosan meghiznak a juhok és a szoptató anyák itt oly jól táplálkoznak, hogy minden abrak nélkül igen szépen felnevelik bárányikat. Tekintettel azonban a répalevél, különösen pedig a sáros és deres répafejek bélizgató voltára, reggel és este kapjon a répa-földekre járó nyáj némi szalastakarmányt, mert különben esetleg hasmenés áll elő.

A buja őszi vetések lelegelésével jó szolgálatot tesz a juh, de csak akkor, ha a föld nem nedves és ha a juhász állandó mozgásban tartja a nyáját. Így ugyanis nem tömik meg a talajt és nem rágják ki a szikét a csirónövényeknek.

Tavasszal ne siessünk a gyepterületek lelegeltetésével, mert a mélyen rágó birka a növényeknek alig sardjádó szikét is kitépi s így az egész évre meggyengíti a legelőt.

A harmat a juhok méreg, mondják a tapasztalt juhások. Tényleg

gyomorférgeket, tüdőférgeket leginkább harmatos vagy esőtől nedves fűről szed össze a juh, mert a lárvák felmásznak a füvek hegyén felgyülemlett folyadékcsöppekbe, míg a harmat elszállása után a talajhoz közelebb eső nyirkos részeket keresik. Ezért reggel a harmat felszáradásáig és este a harmat képződése után már az akolban legyen a nyáj.

Évelő árpa, korai buza és patás sertés a német tudomány új csodái

A Berlin melletti *Münchebergben* működő *Kaiser Wilhelm Institut* látogatói csodálatos dolgokat mesélnek az intézet vezetőjének, *Baur dr.* egyetemi tanárnak bámulatos kísérleteiről, amelyeket a növénynevelés terén folytat. Így többek között az egyik látogató beszámolt arról, hogy *Münchebergben* olyan árpát sikerült tenyészteni, amelyet *csak egyszer kell vetőmagként felhasználni és öt-hat éven keresztül lehet utána aratni.* Évekig tartó kísérletezések után sikerült német és svéd *buzafajtákat* délkelet-európai *buzafajtákkal* keresztezni és az eredmények azzal biztatnak, hogy Németországból teljesen ki lehet szorítani a külföldi búzát. A Földközi-tenger mellett tenyésző füvet búzával keresztezték és egy olyan keresztezés jött létre, hogy a *kinőtt buzakalászkok az eddigi legegészségesebb kalászfajtát mutatják és korábban érnek be, mint bármely más buzafajta.* Hasonló keresztezési műveletek kitenyésztették a *fagymentes burgonyát*, olyképpen, hogy a német burgonyát keresztezték egy vad burgonyafajtával, amely Közép-Amerikában négyezer méter magasságban terem. Eredményes kísérleteket folytatnak az intézetben az *állattenyésztés* terén is. Így sikerült egy olyan disznófajtát kitenyészteni, amely *semiféle száj- és körömjárványban nem betegedhetik meg.* Ezt olyképpen ér-

ték el, hogy európai sertést délamerikai disznóval keresztezték. A keresztezésből fekete sertések jöttek a világra, amelyeknek nem körmeik, hanem patáik vannak.

Apró jó tanácsok

A lucernások feltájának bevetését egy jó augusztusi eső után legjobb eszközölni. A vetőmag elhintését, természetesen jó erős boronálásnak kell megelőznie. Egyébként is a lucerna vetése, továbbá egynemű fűféléé is, augusztusban sikerrel végezhető. Különösen a réti perje (*Poa pratensis*) vethető augusztusban jó sikerrel, mert a tél beálltaig kellőképpen megerősödhetik s így már a jövő évben jó kaszálást, vagy jó maghozamot ad.

A vándorolók, azaz hordozható ólak a tarlók, tarlótörések, friss szántások kihasználására igen jó szolgálatokat tesznek.

A rovarférgék a nyári melegben sokat kínozzák a baromfiakat. Az ólak tisztántartása mellett, jó porfűdő alkalmazása enyhíti a baromfiak szenvedését. Ilyent készíthetünk, ha 10 kg. fahamut, 2,5 kg. finom homokot, 2 kg. kénvirágot, 0,5 kg. mézport összekeverünk és szél-től védett helyen földbesülyesztett ládában elhelyezzük.

A tyukok és általában a baromfiak augusztusban még erősen vedlenek, ezért etetésükre nagy gondot kell fordítani. Ilyen időtájtban kezdik meg a ludak kopaszítását, ami sokszor igen káros mivelt lehet. Csak azokat a tollakat szabad kitépni, amelyek könnyen engednek a húzásoknak, vagyis amelyek a vedlési folyamat következtében már lazán állanak a tolltűszőkben. Ha véres nyomok mutatkoznak a cséve alsó csucsán, akkor ez annak a jele, hogy a tollak erőszakosan lettek kitépve. Ezt nagyon megzavarja az állatok.

A földi bodzát szántóföldjeinkről csak úgy tudjuk kiirtani, ha a földből kibuvó zöld hajtásait minél előbb levágjuk. Így nem tud lélegzeni, miáltal gyökérzete lassanként elsorvad.

A paizstetyek a leanderen apró barna pontok alakjában szoktak mutatkozni. Irtásuk céljából előbb mossuk meg az egész fát állott vízzel, azután a drogériákban kapható rovarporral (pyretrumporral) gummilabda-fújtató segítségével befúvatjuk úgy, hogy a porból a levél-hónaljába és a levelek alsó felére is bőven jusson. A beporozott növényt 1—2 nap mulva tiszta vízzel lemossuk. Két hét mulva az egész eljárást megismételjük.

A gyümölcsfa akkor szokta elrugni gyümölcsét, ha kevés vizet kap a talajból, továbbá, ha valami gombabetegség, vagy rovarkárttevő bántja.

A répa leveleit szedni még a gyök felzédése előtt: nagyon káros cselekedet, mert akkor a répába nem jut cukor (a cukrot a zöld levelek készítik!), másrészt a takarmányrépának levelében alig van tápláló anyag. (95 százalék víz!)

Méhészkedjék

A méhészet kenyeret ad! A méhészetből vagyont gyűjthet! A méhészet a legjobb nyugdíj

MÉHÉSZETI eszközökről árjegyzéket, szaklapból ma a távnyomozást ki-vánatra ingyen küld

„MÉH”
A Magyar Méhészek Értékesítő Szövetkezte
Budapest, V.,
Arany János-utca 1/g.

Mézet, viaszket a legmagasabb napi áron állandóan vasárolunk!

HETI TEREFE

A nagy eperfa

Az eperfát nem haragjában terem-
tette a jó Isten, hanem bizonyára jó-
kedvében, hogy a szegény ember gye-
rekének is jusson a földi jóbul, ameny-
nyi csak belefér. Amit aztán szösze-
rint be is tart a Cseke Gyuri, aki töb-
bet tartózkodik az eperfa hajlékony
ágain, mint a szilárd anyaföldön, ahol
csak tyukok kaparásznak és kacsák
tipegnek, de eper nem terem. Még a
reggelire kapott kenyérét is, amit
Márika szabott ki neki, oda viszi fel
magával s együtt fogyasztja el a bo-
gárfekete eperszemekkel.

Nem is utolsó élvezet az! A kis-
király is megirigyelné, ha látná, mi-
lyen fekete bajusza és szakállá nőtt
Gyurinak a nagy lakmározás közben
az eper fekete levétől.

De szerencséje a kiskirálynak, hogy
nem látja, mint ahogy Gyuri se szem-
lélheti a kiskirályt körülvevő pompát
és jómódot, amit különben se irigyel-
ne, mert az eperfán élvezett kényelem
és lakmározás talán észre se vétetné
vele.

Ami valószínű is, mert akinek olyan
jó módja van, mint Gyurinak az eper-
fán, az nem igen szokott a más dolgá-
val törődni . . .

Lám, a tyukok és kacsák is ezt
vallják a fa alatt felfelé pislogó szem-
mel és nagyokat nyelő üres torokkal.
Hogy a Gyuri önző, hogy a Gyuri
önző. Csak maga lakmározik. Mint a
nagyok közül sokan, akiknek magasra
vitte Isten a dolgát . . .

Ámbár a tyukok és kacsák ezt nem
tudják és nem is gondolnak rá, mert
saját szemükkel látták, hogy Gyuri
a maga erejéből kapaszkodott fel és
akár a fa sudaráig is fel tud kuszni,
ha akar. De nem bolond mégse, hogy
ott a nap a fejére süssön, epret meg
alig találjon. Ott telepszik meg, ahol
leghűsebb, legvédehetőbb és a leg-
szébb szemeket találja. Hekuba neki
a fa tetején billegő sárgarigó s a fa
alatt sóvárgó szárnyasok.

Csak a darázstól huzódik ide-oda,
kellő félséssel, ahogy az körötte szál-
long. Letör egy ágat s feléje suhint.
Közben a fa is megrázkódik s hulla-
nak az érett szemek lefelé, a kacsák
és tyukok örömeire.

Lámcsak, a darázs is jó valamire,
abbul van haszna a szegény földön ti-
pegőknek . . .

— Rázz nekik többet is! — kiáltja
felé Mérika.

— Majd ha én előbb jóllakok! —
sivít lefelé Gyuri.

— De most, ezeknek is köll! Van
elég.

— Akkor a szépek hullanak le s ne-
kem az éretlen marad.

— Csak azon az egy ágon. Menj
másokra!

— De itt a legjobb! — akaratos-
kodik Gyuri vitéz.

S ez ellen nincs fellebbezés, mert
Márika is meg Veronka is a földön
állanak, akár a tyukok és kacsák. A
magasban Gyuri van, az ő szava pa-
rancs.

Az eper pedig csak felülről hullhat
lefelé, alulról felfelé csak az óhajts
mehet.

— Szedjél nekem is! — könyörög
a kis Veronka.

— Nyujtsátok fel a kis kosarat!

Márika hozza is a dióverő póznát s
annak végén feladja a kis kosarat.

— Tele legyen? — kérdi Gyuri.

— Püpozva!

És Gyuri megkezd a szedést.

— Szépek legyenek?

— A legszebbek. Érettek.

— Jól van, Várjatok!

Kattanik az utcaajtó.

— Dicsértessék! — köszön Mérika.

— Dicsértessék! — mondja utána
Veronka.

A tanító ur lép be.

— Mit csináltak, kis apróságok?

— A Gyuri epret szed nekünk! —
felel készséggel Veronka.

— Születek itthon vannak?

Márika felel:

— Aratnak az uraságnál . . .

Az öreg tanító szeretettel szemléli
és cirógatja őket:

— És jók vagytok-e egész nap?

— Jók, jók! — mosolyog Mérika.

— Rázz a tyukoknak és kacsáknak
is, Gyuri! Van azon a fán elég —
mondja a tanító.

— Előbb vegyétek le a kosarat!

A tanító ur nyul érte a póznával s
a pítvar szélére ül a két kislány közé
és szemelgetik a kövér eperszemeket.

Gyuri pedig rázza a fát, mint a ve-
szedelem, hogy a tyukok, kacsák szinte
fulladoznak a nagy nyeldeklésben.

A tanító ur pedig elgondolkozik,
hogy no lám, mennyi boldogságot
nyújthat egy egyszerű eperfa, ha az,
aki a tetején van, nemcsak arra gon-
dol, hogy egyedül ő maga lakjék jól.
S ahelyett, hogy kényelemben ülne,
mozog is egy kicsit, csinál valamit,
hogy a többieknek is jusson, akik alul
vannak . . .

Mert nagy eperfa ma a világ és
sokan állanak hiába alatta . . .

MÉZES JÁNOS.

Tudnivalók a jamboreeről

A nagyközönség tájékoztatására a
jamboree térparancsnoksága közli,
hogy a világtáborozást Gödöllőn
augusztus 1-től augusztus 15-ig lehet
látogatni. A tábor naponta délután
2 órakor nyílik meg és este 10 órakor
az utolsó tábortűz után zárul. Augusz-
tus 2-án, 6-án, 13-án és 15-én már
reggel 9 órakor nyílik meg a tábor
s ezeken a napokon a közönség az
ünnepi istentiszteleteken is résztvehet.
Az üzletvárosba és a közteterekre, vala-
mint a repülőtáborba délelőtt 10 óra-
kor is be lehet menni s térzenét és a
fiúk játékát élvezheti a közönség.

A külföldi cserkészek július 31-én
és augusztus 1-én vonulnak be a tábor-
ba, amelynek ünnepies megnyitása
augusztus 2-án délután 4 órakor tör-
ténik. Ekkor Magyarország Kormány-
zója és Baden-Powell lord, a világ fő-
cserkésze, díszszemlét tart a csapatok
fölté.

A táborba szóló belépőjegyeket előre
kell megváltani. Jegyek kaphatók a
pesti és vidéki menetjegyirodákban,
valamint a tábor bejáráinál. A jegyek
ára hétköznapiakon 1.50 pengő, vasár-
nap és a megnyitás napján 2.50 pengő.
Hat éven aluli gyermekek, szülők ki-
séréteiben, ingyen léphetnek a táborba.

Budapestről Gödöllőre utazni lehet
a MÁV vonalain, mind a keleti, mind
a nyugati pályaudvarból. A HÉV vég-
állomásától a keleti pályaudvar érke-
zési oldalától szükség szerint akár tíz
percenként is indulnak vicinális jára-
tok. A közlekedési eszközök pénztárai-
nál a belépőjegyek felmutatása mellett
1.40 pengős oda-vissza szóló kedvez-
ményes vasuti jegyet szolgáltatnak ki.

A MÁV augusztus 1-től 15-ig a
jamboreera utazó cserkészek és közön-
ség részére az alábbi kedvezményeket
nyújtja:

A vidéki városokból legalább ötszáz
utassal induló különvonatokon, ame-
lyeket csakis a tábor látogatására uta-
zó cserkészek és tanulók használnak, a
MÁV 75 százalékos menettérti kedvez-
ményt nyújt. A ifjúsági különvonato-
kat a vidéki menetjegyirodák szerve-
zik meg. A jamboree belföldi és kül-
földi látogatói részére féláru jegy vál-
tására jogosító zöld igazolványt állita-
nak ki a menetjegyirodák és a cser-
készalakulatok. Az igazolványok július
28-tól augusztus 15-én délig érvénye-
sek odautazásra és augusztus 1-től
augusztus 23-ig a visszautazásra. A
külföldiek a vidéki kirándulásokra
30 százalékos menettérti jegyeket vált-
hatnak.

MINDEN UJ

ELŐFIZETŐ

a falusi
polgár tá-
borát erősíti!

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A gombaételekről

A gomba frissen és szárítva is kitűnő eledel, szedésénél és fogyasztásánál azonban kellő elővigyázatossággal kell eljárunk, mert a jó gomba is könnyen romlik és mérgezése halált is okozhat.

Esős időben, közvetlenül eső vagy fagy után ne szedjük, mert az ázott és fagyott gomba bajt okozhat. Csak ép gombát hozunk haza, a kukacos, kirágott, szétporladt darabokat ne szedjük össze. Legjobb kosárba, vagy skatulyába gyűjteni, hazaérve, átválogatni és hűvös helyen kitergetni. Ha csak másnap főzzük meg, újra vizsgáljuk át, mert sok gomba egy nap alatt is elpuhul, megkukacosodik. A gombásétel nehezen emészthető, azért ne fogyasszunk belőle egyszerre tulsokat és ne igyunk rá sok vizet, még kevésbé szeszes italt. Gombaételt ebédről vacsorára, vagy pláne másnapra eltenni soha sem szabad, mert mérgezést okozhat.

Sok helyen azt tartják, hogy a mérges gombában az ezüst evőeszköz és a hagyma megsötétedik, hogy belőle csipős, színes tej csurog ki, vagy azzal is elárulja mérges voltát, hogy ha kettévágjuk, elváltozik a színe. Mások szerint minden gomba, melyet csigák rágtak meg, jó gomba. Ezek a megállapítások minden alapot nélkülöznek, mert a fent említett tulajdonságok éppúgy meglehetnek a jó gombában, mint a mérges gombában. Éppen azért csak olyat szedjük és főzzük meg, amelynek fajtáját jól ismerjük.

A gombamérgezés tünetei: émelygés, hányási inger, gyomorfelfúvódás, derékfájás, szomjuság és fáradtság, később hányás, hasmenés, erős szivdobogás, szédülés, hidegrázás, nagyon súlyos esetekben erős görcsök és ájulás. Amint a mérgezés első tünetei mutatkoznak, azonnal orvost kell hívni. Az orvos megérkeztéig hánytatót és hashajtót (1—2 evőkanál ricinusolajat) adjunk be a betegnek és itassunk vele sok tejet vagy vizet. Ha görcsei vannak, tegyünk forró borogatást a gyomor és has tájékára, addig is, míg az orvos megérkezik.

A friss gomba hosszabb ideig eltartásának legismertebb módja az aszalás és a sólében való sterilizálás. Fűszeres ízű gombából, pl. a rizikéből, kitűnő salátát lehet készíteni és ecetes konzervként elraktározni. Végül el lehet még tenni a gombát gombapor alakjában is.

Az aszalást úgy végezzük, hogy a friss gombát napon, vagy fűzerekbe fűzve a tűzhely közelében széttergetjük. Leginkább vargányát és urigombát szoktak aszalni. Az aszalásra kerülő gombát nem mossák meg, csak kiválogatják, megtisztítják, a férgek

részeket kivágják és darabokra szelelik. A szárítást akkor kell befejezni, mikor a gombaszetelek még hajlékonyak és nem törnek, különben az aszalvány elporlik. Szárítás közben többször forgassuk meg a gombákat, s a kész aszalványt tülzacsókban rakjuk el. Használat előtt 8—10 órára vízbe áztatjuk. Egy kilogramm friss gombából kb. 15—20 deka aszalványt nyerünk.

Sós vízben sterilizálva csiperkét, szarvasgombát, urigombát szoktak eltenni. A gombát megtisztítjuk és egészben beledobáljuk gyengén sós vízbe, melyben 4—5 percig előfőzzük. Ezután a gombát üvegekbe téve jól kiforralt, majd kissé lehűtött sós vízzel (1 liter vízre 20 gramm só számítva) leöntjük és 10 percig gőzben sterilizáljuk.

Ecetes gombasalátához a gombát vékony szeletekre felszeleljük, több vízben megmossuk és szélesszájú üvegekbe rakjuk. Borecetbe kevés sót, cukrot, borsot, babérlevelet és gyömbért teszünk, az ecetet felforraljuk, majd kissé lehűtve ráöntjük a gombára és az üvegeket lezárjuk.

Egyszerű leszóással is eltartható a gomba, úgy, hogy megtisztítva és felszelelve langyos sütőben kissé megszáritjuk és száraz üvegekbe rakjuk, miközben rétegenként jól megsózzuk. Az üveg fenekén és tetején is sórétegnek kell lenni. Hideg helyen sokáig eláll a leszózott gomba, de használat előtt alaposan ki kell áztatni.

A gombapor úgy készül, hogy a szárított gombát megdaráljuk, vagy

mozsárban porrá törjük. Legjobb szűknyaku üvegekben száraz helyen elraktározni. Levesbe, főzelékbe, mártásba egy kanállal adva belőle, kitűnő íz kölcsönöz az ételnek.

Ételreceptek

Paradicsomos csirkeleves. Egy kilogramm paradicsomot fővő vízbe dobunk egy percre, míg a héjja ráncosodni kezd, azután szítán áttörjük. Világos rántást készítünk, ebbe kevés sárgarépát, petrezselymet, zellert, vöröshagymát adunk és feleresztjük előbb hideg vízzel, majd a paradicsommal. A levesbe egy felvágott csirkét főzünk meg, kevés cukorral, sóval izesítjük és tálaláskor egy kanál tejfelt adunk bele.

Párolt felsál. Egy kiló felsált egészben hagyva füstölt szalonnával megtűzdelünk és forró zsírba tesszük. Egy fej összevágott hagymát, 2 zöld paprikát (télien egy kanál paprikalekvárt), 1 darab paradicsomot adva hozzá, kevés vízzel puhára pároljuk. Tálaláskor a zsírt kevés vízzel felforraljuk és úgy öntjük a husra.

Teasütemény. 30 deka lisztet 10 deka cukorral, 7 deka vajjal, egy egész tojással és kevés tejjel jól összegyurunk s egy fél vaniliaport, késhegynyi szódaikarbónát adva hozzá, kidolgozzuk. Kinyújtva megszurkáljuk, formával kiszaggatjuk és sütőben világosbarnára sütjük.

**A „VASÁRNAP”
szerkesztősége
és kiadóhivatala:**

**Budapest,
V., Báthory-utca 24**

Az orvosi tudomány csodája

A bécsi ortopédiai kórházban van egy 13 éves kisleány, akinek mindkét karját amputálni kellett. Egy különleges szerkezetű fűző segítségével a kisleány már írni, enni stb. is megtanult.

SZIVÁRVÁNY

A repülő asszony

Ha kukoricafosztás, dohánysimítás vagy tollfosztás alkalmával összeverődnek az emberek, folyik a szó s ezenközben sok olyan dolgot megtud az ember, amiről különben bajosan szerzett volna tudomást.

Ott tudtam meg, hogyan repülte át Mózér néni minden éjszaka a Dunát.

Hát az ilyenféleképpen volt:

Mózér bácsiék nagyon öregek voltak már. Egyébként jól éltek, volt egy kis vagyonuk s így gondjuk kevés volt.

Ez a kevés azonban csak látszatra volt kevés, mert Mózér bácsinak, bár az étellel nem volt baja, de volt mással. Ez a más az volt, hogy nem tudott aludni. Még pedig azért nem tudott, mert az öreg Mózér néni — mindig olyankor, mikor Mózér bácsi éppen elaludt volna — nagy sikongás közben fellármázta. Mindig azt álmódta, hogy röpül a seprűn, s mikor röptében a Duna közepe fölé ér, a söprű kiesszik alóla, ő maga beleesik a Dunába.

— Hogy a csuda azt a söprűt! — dűnyögött Mózér bácsi, de hiába mérgeződött, az éjszakája már megint elveszett.

Egyik bágyadt reggel arra ment a szomszéd, s mert az öreg arcát igen sápadtnak látta, megkérdezte tőle, hogy mi a baja.

Az öreg elmondta, hogy nem tud aludni, mert a felesége álmában mindig röpül.

A szomszéd végighallgatta, gondolkozott egy ideig, azután megszólalt:

— Röpül? Azon könnyen lehet segíteni.

— Hogyan?

— Meg kell kötözni. Akkor nem tud el röpülni. Ha nem röpül, akkor nem esik bele a Dunába. Ha nem esik bele, akkor nem sikít. Így azután kee meg tud aludni.

Mózér bácsi gondolkozott a szomszéd tanácsán, s mivel hosszas megfontolás után azt igen bölcsnek találta, elhatározta, hogy végre is hajtja, megkötözi az öregasszonyt.

Még aznap délután kerített egy jó hoszszu cukorspárgát, meghuzogatta, hogy elég erős-e, s mikor este Mózér néni mire sem gondolva szépen elaludt, Mózér bácsi csendesen felkelt, az öregasszonyt ágya végénél felemelte a dunyha sarkát, azután Mózér néni lábára a bokán felül rákötötte a cukorspárgát, a spárga végét pedig az asztal lábához erősítette.

A vénasszonyt kipányvázta, mint a malacot, mikor karóhoz kötik, hogy el ne menjen.

Szuroksötét éjszaka volt, valami pesti autó a sötétségben letévedt az országútról, s mikor a sofőr észrevette magát, valahol ott ténfergett Mózérék háza előtt. Hogy megkereshesse a helyes utat, ki-gyújtotta a reflektorokat.

Az erős fény bevilágított Mózérék ablakán.

Mózér bácsi éppen akkor fordult a másik oldalára. A fény beleszurt alvó szemébe, felébredt. Amint felnyitotta szemét,

ugy felugrott, mintha feldobták volna. A nagy fényességről azt hitte, hogy tűz van, kigyulladt a háza. Nagyot kiáltott a felesége felé:

— Tűz van, Sára! Gyere hamar! Menekülj!

Azzal kiszaladt a szobából. Azt persze elfelejtette, hogy a vénasszonyt megkötözte.

A vészjelre Mózér néni is felébredt s mikor meghallotta, miről van szó, kiugrott az ágyból. Ugyanakkor az autó reflektora kialudt s ismét teljes sötétség borult a szobára:

Mózér néni ki akart rohanni a szobából, de az ajtó előtt hirtelen hasra esett. A spárga ugyanis fogta a lábát, s hiába huzta, nem eresztette el. Inkább az asztal borult fel irtózatossá csörömpöléssel. A vénasszonyt ez még jobban megrémítette, mert nem tudta, hogy mi a csuda foghatja a lábát, eszeveszetten sikított, s mire Mózér bácsi a tűzvizsgálatból visszatért és nagynehezen világosságát gyújtott, a megkötözött Mózér néni szörnyű ijedségében már az egész szobán végigcipelte az asztalt és feldöntött mindent, ami az utjába akadt.

Mózér bácsi alig tudta megnyugtatóni, s mikor másnap reggel végignézett a „csatátérnen“, ümmentett egyet, de nem szólt. Estére kelve azután Mózér néni ágya elé odaállította a söprűt. Gondolta, hadd röpüljön a vénasszony! Így legalább csak az álmát rontja el, de ha megkötözi, még utóbb a házat is magával viszi.

NYÁRY ANDOR.

H I R E K

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése július hó 31-én lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat sziveskedjék beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DIJAINK:

Negyedévre	2 P
Félévre	4 „
Égész évre	8 „

Mutatványszámot levelezőlapkérrésre készséggel inditunk. Ajándéknaptárunkat minden ujjonnan belépő előfizetőnek is megküldjük.

A VASÁRNAP kiadóhivatala, Budapest, V., Báthory-utca 24.

A hercegprímás ezüstmiséje. *Serédi Jusztinián dr. biboros-hercegprímás július hó 14-én, reggel 8 órakor Pannonhalmán, az ősi monostorban, ugyanannál az oltárnál mutatta be ezüstmiséjét, teljes visszavonultságban, amelynél 25 év előtt, 1908 július 14-én, Kohl Medárd dr. püspököt pappá szentelte. Pannonhalmáról a hercegprímás másnap Bécsbe utazott, ahol a Pázmáneum idén végzett növendékeit szentelte áldozópapokká.*

Magyarok Portoroseban. A kékvízi Adria partjáról írják, hogy a teljes fűrdő szezon már Portoroseban is megkezdődött. Ez a gyönyörű fűrdő, — amely az Adriának gyöngye — tele van idegennel. Különösen sokan keresik fel a magyarok közül a Casa-Rossát, amelynek tulajdonosa: *Nicolo Berti* mindent elkövet, hogy a magyarok jól érezzék magukat. Nagyszerű ellátás, saját strand, csónakhasználat áll a fűrdővendégek rendelkezésére. Az idei esztendőben újítást is vezetett be, amennyiben a magyarok az *ellátási költségeket pengőben is fizethetik*. Ez a mai időkben nagy előnyököt jelent, mert a szükséges valutamennyiségről nem kell gondoskodni. A fűrdők részére a hájótársaságok külön hajójáratokkal teszik lehetővé a szomszédos *Brióni, Grado és Venécia* látogatását, valamint *állandó autóbúsjáratok* vannak a postumiái (Adelsbergi cseppkőbarlangba) is. Egyébként a szükséges felvilágosításokat a legnagyobb készséggel megadja *Nicolo Berti*. *Levelezés magyar és német nyelven.*

Kitüntetett gazdasági cselédek. Meleg innepelésben részesítették az Esterházy hercegi hitbizomány három öreg hűségese cselédjét, *Kotai János* pástszort, *Horrváth Mihály* majoros gazdát és *Hajós Márton* uradalmi gazdát, akik mintegy *hatvan éve állnak az uradalom szolgálatában*. A földművelésügyi miniszter a három öreg cselédet elismerő oklevéllel tüntette ki, amelyet *Esterházádn, Pozsgay Antal* főszolgabíró adott át az ünnepeledeknek. *Szimák József* intéző és *Farkas Gergely* körjegyző köszöntötték még a kitüntetett gazdasági cselédeket.

GAZDATUDOSÍTÓ

Vámmentes külföldi rézgálic behozatalát kívánják a gazdák.

A Magyar Szőlőbirtokosok Országos Szövetsége nagyfontosságú előterjesztést tett a földművelésügyi miniszterhez, melyben a Szövetség azt kéri, hogy a *miniszter vámmentes külföldi rézgálic behozatalára adjon engedélyeket s ezzel szabályozza a rézgálic-gyártás piacát*. Erre a lépésre az indította a Szövetséget, hogy a magyar rézgálicgyárak kartelleje a már hetek óta tartó esőzések idején, *tehát a termelés szempontjából legsúlyosabb időszakban, áruhiányt idézett elő rézgálicban, s ezzel lehetővé tette a termelők kieszesorázását*.

Gyümölcskiviteli bizottság alakul

A gyümölcskivitelben érdekelt kereskedők és termelők, valamint az érdekképviseletek bevonásával július hó 13-án a Külkereskedelmi Hivatalban értekezlet volt, mely elhatározta, hogy az érdekeltek kebeléből a folyó évre megalakítják a *Gyümölcskiviteli Bizottságot*. A bizottság célja az exportörök állandó tájékoztatása és az exportörök lehetőség szerinti irányítása a tervszerű áruküldés érdekében. A bizottság ezeken felül legfontosabb céljának tekinti, hogy tagjait a *gyümölcs- és fűszerek-félék megbízható jöminőségű szállítására és csomagolására kötelezze, amely szempontból tagjait megfelelő szankciók mellett szigorúan ellenőrizni fogja*. A bizottság már megkezdte működését.

Kerestelek...

*Kerestelek... Soká!... Reádtaláltam.
Eget éreztem... Karjaidba szálltam.
Szerettelek... Soká!... De jaj...
hiába!*

Sirbahullt szerelmünk gyenge virága...

Feledtelek... Soká!... Néha zokogtam.

Magamat is, magadat is okoztam.

*Figyeltelek... Soká!... Láttam:
könyveztetl!*

Ime! Újra csak itt állok szivednél!

*Irta: SZABÓ LAJOS
(Somogynagybajom).*

Elválhatatlan pajtások.

Az angliai hóhullám elől a kádba menekült kisfiú pajtását is maga mellé vette.

„Szülő és bortermelés.“ A július hó 16-iki számunkban fenti cím alatt hozott bevezető sorainkba félreértés folytán kisebb tévedés került. Ezt most helyesbítjük. *Irsai-M. József* cikkirónk ugyanis közölte velünk, hogy bár több hibridizálást végzett már, — korai rózsaszín, szállítható csemegezőelő előállítására törekedve — a magoncai azonban még kísérletezés alatt vannak, tehát forgalomba nem kerültek. Ellenben fiáról, *Irsai Olivérről* nevezte el egyik kiváló hibridizőr barátja az egyik új, *legkorábbi*, a „Csaba gyöngyé“-vel egyszerre beérő intenzív muskotály csemegezőelőjét, melyet *valószínűleg 1934-ben hoznak először forgalomba*. Ehhez a jó szállítható, korai csemegezőelőkülönlegességhez a vele kísérletezéseket végző birtokosok igen nagy reményeket fűznek.

Kiássák az évezredes Ete-város romjait. Tolna vármegye közönségének és a székszárdi vármegyei muzeumnak anyagi támogatásával megkezdődött a sárközi *Decs* község határában az az ásítás, amelynek célja a török hódoltság alatti elpusztult hajdan virágzó *Ete-város* romjainak feltárása. A feltárásnak máris nagyszerű eredményei vannak, mert egymás alatt több olyan kulturrétegre bukkantak, amelyekből meg lehet állapítani, hogy a *törökök által megsemmisített Ete város már évezredekkel ezelőtt is lakott hely volt*. Az ásításokat *Csalogórs József* gyűjteménygyezetemi tisztviselő vezeti.

Egy peremartoni gyári főtisztviselő ünneplése. *Peremartonban*, az Ipari Robbanóanyag Rt. gyártelepén szolgálatot teljesítő *Stranzl Gyula* gyári intéző, harminczele évi szolgálat után, 1933 július hó 1-ével nyugalomba vonult. A gyártelep tisztviselői karának nevében *Bogisich Gyula* gyárigazgató bucsuztatta őt a gyári irodában, majd július hó 15-én a tisztviselőkar rendezett vacsorát a távozó főtisztviselő tiszteletére, a gyártelep kázinójában. Elsőnek ismét *Bogisich Gyula* gyárigazgató köszöntötte meleg szavakkal az ünnepeltet és nejét, *Lukács Imre* esperes-plébános a jó katolikusokat köszöntötte az ünnepeltekben. *Székely Zoltán* a tisztviselőtársak, id. *Flink József*, *Szűcs István* ref. lelkes és jó barátok nevében mondtak bucsu-

szavakat. Végül *Strobl Tivadár* községi főjegyző a *Peremartont* elhagyó községi képviselőt és a kis embert magyar szeretettel támogató jóakarót köszöntötte a távozásban. Végül *Stranzl Gyula* meghatóan mondott köszönetet az üdvözlésekért.

Hangszórón közvetítik a harangszót a debreceni temetőbe. Debrecenben nemrég nyílt meg az új köztemető, ahol azonban harangszó nélkül történtek a temetések. Az új temető ugyanis olyan messze esik a város minden templomától, hogy a Rákóczi-harang hangja sem hallatszik ki oda. A református hívek körében először az a kívánság merült fel, hogy állítsanak az egyház a temetőben harangot. Hosszas tanácskozás után egy villany-szerelő mester vetette fel azt a gondolatot, hogy a *nyugttemplom harangjainak a szavát megafonon közvetítsék a temetőbe*. Ez az érdekes kísérlet az elmúlt héten folyt le Debrecenben a temetőben, amely mintegy nyolc kilométernyire van a várostól. Az egyház vezetősége a sikeres kísérlet után elhatározta, hogy a *megafonközvetítést rendszeresíti*.

Országzászlót avatott két község. *Ajka* veszprémei község most avatta fel a környék bányászása által emelt országzászlót. A vármegyéét *Kenessey Pongrác* főispán, *Bellák Endre* főszolgabíró és *Jókai-Ihász Miklós* képviselték. Ugyancsak most avatta fel országzászlóját *Medgyesháza*, csonka aradmegyei község. Az avatáson *Békésesaba* népes küldöttséggel képviseltette magát. Az avatóbeszédet *Szánthó László* mondta.

Most érkezett vissza 17 esztendősi hadifogságból. *Beki Kálmán* lajossalal lakos tizenhét év után most tudott csak visszatérni orosz fogságból. Az 1-es honvédduszáredredezhez vonult be és 1916-ban esett fogságba. Bejárta az összes orosz fogolytáborhelyeket. 1931-ben hazulról utazási igazolványt kapott és bár a szükséges pénze is megvolt, csak most tudott hazaszabadulni.

Éjjeli séta...

*Leszállt az éj.
Minden, mi él,
Csendben elaludott.
Nincs más ébren
Csak az égen:
A hold s a csillagok.
El-el nézem
Hosszasan, el
Csendesen:
Isten tudja
Mi minden jár
Fejemben.*

*Éjjelt üt a
Toronyóra:
Késő már az idő.
Messze veti
Árnyékát az
Álmos halomtető.
En is, én is
Hazamennék:
Nem tudok...
Olyan szépen
Ragyognak a
Csillagok.*

Irta: BŰI JÁNOS (Kocs).

A Jamboree hírei. A *kenti* (Anglia) cserkészek nagy bemutatásra készülnek a gödöllői világtáborozáson. Az előadásukhoz szükséges díszleteket részben magukkal hozzák, részben itt szerzik be. A bemutatóról számos fényképet küldtek a táborparancsnokságnak, sőt egy dobozban *valódi egylovás kis római bigát* (két-kerekű kocsi) is küldöttek; annak a mintáját, melynek eredetijével fognak a Jamboreen játszani. — A norvég cserkészek 60 tagú szájharmónikás zenekarral szerepelnek a Jamboreen. — *Oscar Leimgruber*, a svájci államfő helyettese, július hó 28-án délelőtt kinnt járt Gödöllőn. Végignézte az egész tábor és különös gonddal tekintette meg a svájciak táborhelyét. Elragadtatással nyilatkozott és nagyon tetszett neki, hogy *cserkészek végzik a tábor előkészítési munkáját*.

Kétszáz méter magas lánggal ég a földgáz Medgyesen. A megszállott Erdélyben fekvő *Kiskapusnál* földgáz tört elő, amely a nagy nyomás következtében kigyulladt. A lángoszlop magassága meghaladja a *kétszáz métert*. A lángok a nagy szélben átszaptak a közeli erdősegre is, amely néhány pillanat alatt szintén lángborult. A kítóró láng fénye *Medgyes városát éjszaka nappali fényvel világítja meg*. A kítóresi hely közelében levő házakat a hatóság rendeletére kiürítették.

Filléres gyors. Az Államvasutak igazgatósága közli, hogy legalább 500 uas jelentkezése esetében július 23-án, vasárnap a következő filléres gyorsvonatok fognak közlekedni. *Debrecenből Siófokra*. A menettértei jegy ára 7 pengő 50 fillér. Ennél a vonatonál a fel-, illetőleg a leszállás *Karcag, Kisújszállás, Törökszentmiklós és Szolnok* állomásokon meg van engedve. Budapesti állomásokon nem. — *Bajáról Szegedre*. A menettértei jegy ára 4 pengő. Ennél a vonatonál a fel-, illetőleg leszállás *Bácsalmáson, Kiskunhalason és Kiskunmajsán* van.

Felfüggesztették Győr vármegye főügyészét. *Győr, Moson és Pozsony* közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésén, a bizottság *Stelzer Mátyás* vármegyei tiszti főügyészt felfüggesztette állásától és fegyelmi eljárást rendelt el ellene, mert gyanúok merültek fel, hogy a *főügyész szabálytalanságokat követett el*.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Nyert-e az 1933. évi július hó 8-án megtartott államsorsjátékhúsdson a 139.752 számú sorsjegy? (J. J., Szekszárd.) — **Felelet:** Nem nyert.

Kérdés: Kérem pár légfegyver nagykereskedőnek a címét közölni. (K. I., Tiszakarád.) — **Felelet:** Báró Bohus László és Társa, V., Dorottya-u. 10.; Knébl Ferenc, VIII., Baross-u. 17.; Marsosky Elemér, Herkules fegyver, löszér és sportáru nagykereskedés rt., VIII., Muzeum-körút 2.; Zubek B. és Társa, IV., Muzeum-körút 29.

Kérdés: 1. Fatai libák és kacsák egymás tollát rágják, miért teszik ezt és mit tehet ellene tenni, hogy a megkopasztástól megmentsem őket? 2. Lakásunkban a föld alatt szárnyas hangyaboly van, a rovarok időnkint előjönnek, hogyan lehetne őket kiirtani? 3. Hol kaphatók könnyen áttekinthető és egyszerű műtrágyázási könyvek? 4. Hogyan kell cukorborstól és lencsét eltenni szárazon, hogy meg ne zsíroskedjenek? (B. K., Törökszentmiklós.) — **Felelet:** 1. Legjobb védekezés, hogy a libák egymást ne kopasztják, a legelőre való kinajtás, vagy bő zöldtakarmánnyal való ellátásuk. 2. Tegyen cukrozással felitatott szivacsot arra a helyre, hol a hangyák elő szoktak jönni s az így összegyűlt hangyákat elpusztíthatja. Másik módja kiirtásuknak benzinnel, vagy Rébusz svábbogár-irtóporral történik. Leghatásosabb azonban, ha a padlót felbontja és a hangyabolyt ily módon pusztítja el, mert meglehet, hogy a hangyajáratok az épületen kívülről egészen benyulnak a szoba padlózata alá, s így kiirtásuk a fenti eljárás után lesz csak hatásos. 3. Forduljon a földmivélsügyi minisztérium könyvtárához (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.). 4. Hallgassa meg július hó 23-án délután félnégy órakor a földmivélsügyi minisztérium rádióelőadását, amely a fenti kérdéssel foglalkozik. Amennyiben ez nem állna módjában, úgy a legközelebbi számunkhoz melléklendő „Rádiós gazdasági előadások” füzetet olvassa el.

Kérdés: Fénylő fekete gyümölcsű szederbokornak vesszőit a tavaszi fagyok elpusztítják, úgyhogy a termő vesszőket annyira vissza kell metszeni, hogy gyümölcsöt nem terem. Mit tegyek, hogy ezt kikerülhessem? (K. A. Petneháza.) — **Felelet:** Nagygyümölcsű édes szederbokor elfagyása ellen nem tehet semmit, mert ez a fajta kényes és a téli fagyot nem állja. Ellensúlyozhatja a bajt, ha a talajt télen lehetőleg száraz állapotban tartja, hogy a vesszők teljesen beérhessenek, s ha a növényeket nem trágázza, azokból csak az előző évben kitermelt, elszáradó vesszőket nyesi ki.

Kovács Antal bortermelő, Petneháza. Érdeklődésére közöljük, hogy a „Rákóczi diadala” elnevezést egy gazdálkodó használja, egyik valószínűleg direkttermő, amerikai eredetű fehér szőlőfajra. Egy uradalom most kísérletezik ezzel a szőlőféléssel a tekintetben, hogy érdemes-e egyáltalán szaporításra. Szíveskedjék megvárni, míg 1—2 éven belül ennek a szőlőnek az eredetét és a termőképességét kivizsgálták. A „Delavare” ugyancsak amerikai szőlőfaj, permetezést nem kíván. Ennek terjesztését azonban maga a

földmivélsügyi minisztérium szőlészeti osztálya sem tartja cékzerűnek, mert a direkttermő, ugynevezett noah bort adó szőlő helyett hazánkban az európai bor, vagy esemeszőlőfajok szaporítása kívánatos. Hazafiatlanság amerikai származású, silány, élvezhetetlen bortermő szőlőt ültetni, mert az ilyen szőlővel a jöminőségű borok árát rontják a gazdák. A szőlősgazdák egyetemes érdeke ellen is vét az a termelő, aki a permetezési költséget meg akarván takarítani, ilyen amerikai szőlőt kíván ültetni. Épen ezért nem ajánlunk olyan telepet sem, ahol ilyen vesszőt be lehet szerezni. Szíveskedjék bőtermő európai fajta bor, vagy esemeszőlőt szaporítani. A szabolcs-megyei szomszédos Kállay Miklós-féle kállósszemjéni szőlőgazdaság készséggel küld Önnek kívánatra árjegyzéket és tud szállítani úgy sima, mint gyökeres vesszőket.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

F. L., Sárosd. Rejtvényelből közlünk. — **T. A.-né, Kecel.** Sor kerül rájuk. — **Sz. J., Orosháza.** Közzétesszük. — **B. J., Kocs.** Mai számunk már közli egyiket. — **Ifj. R. I., Moha.** Valamelyikre sor kerül. — **Orosházi gazdák.** A miniszterelnök ur erre vonatkozólag már tett ígéretet, most tehát türelemmel meg kell várni az ígéret beváltását. — **B. B., Makó.** Bár a lapról hiányzott az aláírás, mégis rájöttünk a küldője nevére. Ezt a rejtvényt nem közölhetjük. Kérdésére legközelebb a *Tanácsadó* válaszol. — **K. M., Fegyvernek.** Kérését a felhozott komoly indokok alapján teljesítjük.

Arany- és ezüstpénzek ára

1933 július hó 17-én.

Ezüstpénzek: Egy darab egykoronás 29½ fillér; régi egyforintos 78; ötkoronás 1 pengő és 51 fillér; kétkoronás 50 fillér.

Aranypénzek: Egy darab huszkoronás arany 34 pengő és 20 fillér; Napoleon-arany 33 pengő 60 fillér.

14 karátos törtarany (gyűrű, fülbevaló, stb.): grommonként 2 pengő és 90 fillér. **Színarany** kilogrammja 5305 pengő. **Szinezüst** kilogrammja 77 pengő.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

. l . e . a . e . z . t . e . y
 . é . p . r . j .

(Beküldte Böresök Bálint Makóról.)

2. Szórejtvény.

testrészt nem fölött

(—t)

(Beküldte ifj. Kántor Albert, Dögérvöl.)

Mutasd meg szomszédodnak is a VASÁRNAP-ot!

3. Szórejtvény.

járom gabonát hordanak benne

(k = g)

(Beküldte Vallyon Klári Tiszasülyről.)

4. Szórejtvény.

épület kopasz TÁS

(Beküldte Stier Lőrinc Baranyaszentlőrincről.)

5. Szórejtvény.

6 6 6 6 6 6

(o = ó)

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácsszénájáról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 33-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését fiz napon belül elkvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkesvé érkezé megfjtők nevét nincs módunkban közölni.

A 27-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése: 1. Szórejtvény: **Tengerifosztás.** 2. Szórejtvény: **Gépmadár.** 3. Szórejtvény: **Női szeszély.** 4. Pontrejtvény: **Magyar vagyok, magyarnak születtem.** 5. Szórejtvény: **Faborona.**

Megfjtették: Dumavesei Hangya, Percze Rókus, Szécsi István, Lőke József, Vargha Ilona, Günther József, Szekeres Márton, Végh Endre, Mihály Sándor, Nagy Olga, Veress János, Szücs Ferenc, László József.

Jutalomkönyvet nyertek: Végh Endre (Budapest), Veress János (Debrecen).

A 28-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, július hó 23-án. Állat- és kirakodóvásár: Jászakisér, Pilis, Törökszentmiklós.

Hétfő, július hó 24-én. Állat- és kirakodóvásár: Alap, Büdszentmihály, Csákvár, Dunavecse, Fehérgyarmat, Jászfényszaru, Kőszeg, Kummadaras, Németholy, Nógrád, Szany, Szeghalom, Szőny, Tiszatarján, Vámosmikola, Verpelét, Zalaegerszeg. — **Ló-, marha-, és kirakodóvásár:** Gödre

Kedd, július hó 25-én. Állat- és kirakodóvásár: Dunavecse, Szombathely. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Bicske, Marcali, Nagypirit, Túrje, Zalaszántó, Zirc.

Szerda, július hó 26-án. Állat- és kirakodóvásár: Alsónémedi, Erdősokonya, Lébény, Lesencetomaj, Nyírmada. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Bicske, Iharosberény, Zirc, Zomba. — **Kirakodóvásár:** Nagymaros.

Csütörtök, július hó 27-én. Állat- és kirakodóvásár: Hajdudorog, Pellérd, Tét. **Péntek, július hó 28-án. Nincsen vásár. Szombat, július hó 29-én. Állat- és kirakodóvásár:** Apátfalva, Csepreg. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Letenye.

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY * ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (33)

— A dolog kezd sürgős és fenyegető lenni — mondotta önmagának. — A fickók már ki mernek lépni a nyilvánosságra, nyílt kártyával kezdenek játszani. Semmi kétség, hogy ezt a hirt ők sugalmazták, mert ez valahogy beleillik a tervükbe. Bizonyos, hogy minden irányban megvannak az összeköttetések.

Hirtelen merész ötlet villant át agyán. Gyorsan kabátot és kalapot vett és a telefonközpontba ment. A főtiszteket ismerte itt már és jól tudták, hogy vele szemben fel van annak mentve a titoktartás kötelezettsége alól. A detektív kívánságára megmutatták neki a legutóbbi titkos írású táviratok másolatait. Egy gyakran ismétlődő titkos írás mindig ugyanazon címe ment, mely a következő volt:

„Dansky Viktor őrnagy, 6. sz. fiók, főposta.“

— Távirat lakcim nélkül? — kérdezte a detektív csodálkozva.

— Igen, de megfigyeltük, hogy az illető fiókot naponta hatszor üritik ki. Legutóljára este 6 órakor, tehát körülbelül most.

Cardon megköszönte a felvilágosítást és gyorsan a főposta nagy épületjébe sietett, hol a bérelt fiókok voltak.

Rövid ideig tartó feszült várakozás után látta, hogy egy fiatal ember kinyitja a 6. számú fiókot és kivesszi a postát. Elővigyázatosan követte pár lépés távolságból a sötét utcákon és legnagyobb csodálkozással vette észre, hogy a királyi vár felé haladnak... De mégsem! Most elkanyarodott a fiatal ember, megállt a vár melletti nagy magánház előtt, kutatva körül nézett, azután belépett. Cardon utána lopózkodott és egy sötét sarokba bujva, hallgatódzott. Finom hallásával utána tudta számolni a lépcsőfokokat, melyeken a fiatal ember felment. Ugy látszott, soha sem lesz vége... Végre! Tehát a toronyszoba — Davis professzor, alias Dansky őrnagy...

— Mindjárt gondoltam, hogy e gyanus és különös személyiség mögött valami titok lappang — mondotta magában. — Ezt a nyomot követni kell. De megvárom, hogy mit hoz a mai este.

A detektív hazament és estélyi ruhába öltözött. Azután kocsiba ült és a rendőrségre hajtatott. Ott a detektívosztály főnökéhez ment be és Szidorovszky Richárd gróf nevére elfogatási parancsot állíttatott ki, amit zsebre tett és lement várakozó kocsijához.

— A királyi várba! — adta ki az utasítást.

A várban ezen az estén nagy udvari bált adtak a diplomáciai testület tiszteletére és a tisztikar, továbbá az éppen ülésező parlament tagjai is résztvettek a fényes ünnepségen. Körülbelül ezer ember gyűlt össze. Cardon minden nehézség nélkül bejutott.

Rövid idő múlva sikerült neki a külügyminiszterrel négyszemközt maradnia.

— Nos — kérdezte a detektív — a legfelsőbb tanács ma ismét ülésezett?

— Igen — mondotta a miniszter suttogva — ma is volt ülésünk.

— És mi az eredmény?

— Ugyanaz, mint azelőtt. Az általunk hozott határozat az, hogy külföldön tartózkodó követeinknek pontos felvilágosítást adunk a jelenlegi helyzetről, melyet délután a főpostáról táviratilag küldtünk szét.

— Szép.

— Nem mertük erről Őfelségét értesíteni — mondotta a miniszter. — A miniszterelnök különben is megbetegedett.

— Akkor holnapra egészséges lesz.

— Talán. De a kabinet beadja lemondását.

— Igen? Beadja? Ugy kérem az urakat, hogy határozatukat ma éjtel 12 óráig függeszék fel.

— Éjfélig?

— Kérem, kegyelmes uram, hogy a jelzett időben várjon itt reám.

— Természetesen, ha azt hiszi...

— Ha az óra éjfél ut, fog valami történni. Most csak annyit mondhatok.

A miniszter bólintott és elment. Az óra ekkor éppen kilencet ütött.

Ez az óra Cardon számára a cselekvés órája volt. Megvizsgálta revolverét, azután az étterembe ment és megivott egy pohár pezsgőt.

Most elhagyta a nagytermet és a kastély ama része felé indult, hol a télikert volt. Nemsokára annak üvegajtaja előtt állott.

A télikertben teljes sötétség volt. Körülnézett és mert senkit sem látott a közelben, kinyitotta az ajtót és besurrant. Minthogy szemei még nem szokták meg a homályt, majdnem keresztülbukott egy asztalon, mely egy pálmacsoport alatt állott. Bizonyosan az a hely volt, hol a főhercegnő az ő hires teadélutánjait adja. A detektív visszaemlékezett, hogy erről is látott egy felvételt nemrég az egyik újságban.

De most hová menjen? Ezt a helyet biztosan nem fogják a találkára felhasználni, mert nagyon közel volt a kastély kivilágított helyiségeihez. A kívülől tompán beszűrődő gyenge világítás mellett végigtapogatózkodott a kavicsos uton, mely egy helyen rondellává szélesedett, amit a pálmák és magnoliák vetek körül. Ez az. Középen egy asztal és egy pad állott. A detektív buvóhelyet keresett magának a széles levelű növények között, hol leült és türelmesen várakozott. Nem csekély dolgok forognak kockán.

Mit fog látni és hallani vajjon a következő percben? Érezte, amint szíve hevesebben kezd dobogni.

Hirtelen összerezent. Mielőtt érzékzervei még bizonyosat mondtak volna, megérezte valahogy, hogy egy élő lény tartózkodik a közelében. Inkább érezte, mintsem hallotta, hogy valaki lélegzik nem messze tőle.

Most már látta is. Hangtalanul, mint valami szellem, lépkedett előre. Gyöngye, a kavics fölött elsikló lábai nem okoztak annyi zajt sem, amennyit a detektív fülei felfogtak volna. De a tompa félhomályból, mely átszűrődött a télikert üvegajtáján, kivált szomorú profilja. Nemes szomorúság ült az előkelő, vértelen, finom vonásokon. A trónörökös felesége.

— Micsoda asszony! — gondolta a detektív. — Szégyen, hogy utána kémkedem. Mindjárt odamegyek hozzá és térdénállva kérek tőle bocsánatot. (Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak július hó 18-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac. Buza tiszai 76 kg-os 11.85—12.50, 77-es 12.10—12.80, 78-as 12.35—13.00, 79-es 12.60—13.25, 80-as 12.70—13.35; felsőtiszai 76 kg-os 11.45—11.70, 77-es 11.60—11.85, 78-as 11.75—12.05, 79-es 11.95—12.15, 80-as 12.10—12.35; járszági 76 kg-os 11.50—11.80, 77-es 11.70—11.95, 78-as 11.85—12.15, 79-es 12.05—12.25, 80-as 12.20—12.45; fejmegyei dunántúli, pestvidéki és bácskai 76 kg-os 11.40—11.65, 77-es 11.55—11.80, 78-as 11.70—12.00, 79-es 11.90—12.15, 80-as 12.05—12.30. Pestvidéki rozs 6.70—6.80, egyéb 6.70—6.80; *takarmányárpa*, elsőrendű 7.60—7.90, másodrendű 7.35—7.55; új árpa 7.10—7.30; zab, elsőrendű 8.00—8.10, másodrendű 7.85—7.95; tiszántúli tengeri 8.00—8.10, egyéb 8.00—8.10; korpá 5.10—5.20 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza októberre: 11.71—11.72, márciusra 12.91—12.92. Rozs októberre: 8.23—8.25, márciusra 9.18—9.20. Tengeri 8.45—8.47, májusra 9.00—9.02 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése, Biharhere. Az élénk külföldi kereslet mellett a magfélének ára a múlt hét végén lényegesen emelkedett, de e hét elején a megerősödött készáruginálatt következtében az irányzat csendesebb lett. Franciaországból érkezett jelentések szerint az árak ott ugrásszerűen emelkedtek. Szászországban több tétel változatlan árak mellett elkeltek. Pannoniakönyvben és ősziborsóban néhány kötés történt. Mák erősen ellanyhult, eszkető árak mellett nagy mennyiségeket kínáltak, de forgalom alig volt. Pohánka, mular és tarlórépamag iránt aránylag kielégítő érdeklődés mutatkozik. — 4 budapesti áru- és értéktőzsde jegyzései 100 kilónként, nyersáruért, budapesti paritásában: repace 24—25.50; szárított répaszelet 8—8.25 pengő.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 6, borsóhéj 6, borsókorpa 6, buzakonkoly 5, konkolydara 6, lenmagpogácsa 13, napraforgópogácsa 9, repacepogácsa 8, rozskonkoly 5, rozskorpa 5.25, rozsocsu 5, rozstakarmányliszt 7, szójababpogácsaliszt, nagyban 20, szójababpogácsaliszt, kicsinyben 22, tökmagpogácsa 14 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű, 6 3—4.80, másodrendű új 4—4.50, harmadrendű új 2.20—3.80, harmadrendű csomagolásra 2.40—3.80, muharszéna 3.40—3.50, lucernaszéna 4—6.70, zabosbük-könyvszéna 3.20—4.40, árpa, zabtakarmány 3, lucerna és szénakeverék 3.70, alomszalma másodrendű 3—3.40 pengő métermázsánként, zsupszalma 1 kéve 30—35 fillér.

Cirokszakál takaró szalma, átlagárban 16—18, bélésszalma átlagárban 8—10 pengő. **Cirokmag** 4 pengő métermázsánként.

Tenyésztarhák és jármosókrók. Elsőrendű belföldi jármosókrók (tarka) 40—44, elsőrendű belföldi jármosókrók (fehér) 40—44, másfél éves üszök 36—40, másfél éves tinók 36—40, fiatal, friss fejőstehén

55—65 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Borjuvásár. Élő borju, belföldi szopós, elsőrendű 57—64, kivételesen 68, másodrendű 50—56, harmadrendű 40—48 fillér kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Ökör, középminőség 44, bíka legjobb 44—52, kivételesen 56, közép 36—43, gyenge 38, tehén 44—50 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 70—74, középminőségű 78—80, nehézsertés 81—82 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 180—390, igás kocsiló (könnyű nyugati) 140—260, alarendelt minőségű 40—160, vágólovak 30—140 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, kistogas ürök páronként 100 kg, vagy azon felüli szulyban 40—45, prima fiatal bárányok páronként 75—80 kg között 40—45 fillér kilogrammonként, valamint gyászágában, etetés-ítatás után mázsálva, páronként 6 kg sulylevonással.

Gyapju. Az elmúlt héten a külföldi gyapjupiacon a londoni árverés hatása alatt mindenütt igen szilárd volt az irányzat, hasonlóan nálunk is változatlan maradt a piac helyzete és az árak is; a forgalom azonban a készletek erős megcsappanása következtében esökkent.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacon legutóbbi jelentésünk óta, tovább tart a szilárdság. A gyárak több hetes megbízást adtak a kereskedőknek, hogy tarka marhabőrt 67—68 fillérért szállítsanak, a kereskedők azonban csak lassan képesek szállítani, mert kínálat sem Budapesten, sem a vidéken nincs és csak a heti vágásokból származó bőr szereshető meg. Hasonló a helyzet a borjubőrpiacon is, amennyiben 155—160 fillérért minden mennyiségű áru elhelyezhető. A magyar marhabőrök ára 57—58 fillér.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 32, lefölözött tej 8—10, tejszín literje 240—280, tejföl 120—160, centrifugált vaj kicsinyben 240—280, szedett vaj 180—240, teléntúró 40—80, juhtúró 150—240, juhsajt 150—200, trappista sajt 160—240, emmentáli sajt 240—400 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: csirke 0.70—2, tyúk 1.50—3 pengő darabonként. Leölt baromfi: hizott lud és ruca 1.20—1.60, csirke 1.60—2.60, tyúk 1.30—1.50, libamáj 2—6 pengő kilogrammonként. Tojás darabja 5—6 fillér.

Zöldség. Sárgarépa, ujdonság, csomója 4—16, petrezselyem, zöldjével, ujdonság, csomója 2—16, zeller zöldjével ujdonság, darabja 2—6, kalarábé, zöldjével, ujdonság, darabja 1—4, karfiol 30—70, vöröshagyma, zöldjével, csomója 2—8, makói kg-ja 10—16, fokhagyma 20—50, zöldjével, csomója 6—20, cékla 14—20, fejeskáposzta 8—24, kelkáposzta 10—28, fejesaláta, darabja 3—8, torna 30—160, burgonya, ujdonság 6—14, burgonya kifli 16—20, champignon gomba 140—300, mezei csiperke 100—140, fekete retek 10—24, hónapos retek csomója 4—14, uborka, ujdonság 50—80, zöldpaprika, darabja 4—24, tök, főző 4—16, paradicsom, ujdonság 200—280, zöldbab 18—50, zöldborsó 10—20, sóska 14—26, paraj 16—30, spárga 20—180 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. Körte 30—80, kajszinbarack ujdonság 80—240, cseresznye 16—100,

meggy 20—100, málna 60—120, erdei szamóca 100—160, nemesített kerti eper 40—200, ribizli 30—50, egres 16—40, sárgadinnye, ujdonság 240—280, zöld díó 30—80, zöld mandula 40—50, héjazott mandula 400—700 fillér kilogrammonként.

Vadpiac. Özomb 2.50—3 pengő kilogrammonként.

Halpiac. Ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 1.20—1.80, harscsa 2.40—4 pengő kilogrammonként.

Borpiac. *Kecskemét* környékén zöldfehér ujbór 1.7 fillér. *Gyünyösön* 12 fokos felüli 1.8 fillér. *Alpáron* erős kádarka 1.7 fillér. *Órkényben* zöldfehér 11 fokos 19.5 fillér. *Bácsalmáson* 12 fokos 20.5 fillér. *Lesenczeistvádon* 12—13 fokos 24 fillér. *Lesenczetomajon* 12½—13½ fokos urasági tétel 20 fillér. *Malligandfokonként.* *Szekszárdon* magasabb foktartalmu borokból vendéglősök 24—26 fillérért vásárolnak.

Szesz és szeszitalok. A héten a szeszárak változatlanul zárultak. A *detail-üzletben* a forgalom finomított és denaturált szeszből változatlan árban, kisebb tételekre szorítottok. *Gyümlőcseplinká*. A forgalom még mindig kisebb tételekre szorítottok. *Törökföldben* és *seprőpálkában* változatlan árban történtek üzletek. *Szilvórium, nyári áru* 3.70, *őnyári* 4, *ó-kék áru* 5 pengőn kelt el, 10,000 literfokonként + 3 százalékos forgalmi adó. *Borparlat.* Az exportálásra kerülő borok feljavítására szolgáló borparlat ára, ismert eladási feltételek mellett, 38.41 pengő.

Piaci. Fenyőfában az üzleti forgalom gyenge. Az árak, a termelők magasabb árköveteléséi folytán, 2—3 pengővel drágultak. *Tüzifában* az üzleti forgalom a termelők tartózkodása miatt még nem indult meg. Belföldi kétféve bükk hasábért 280, száraz cserhasábért 225—230, gyertyánhasábért 245—250, ákác-hasábért 220—225 pengőt fizetnek budapesti paritásában, minden mellékletékekkel együtt. *Lombfában* csak tölgygömbfát keresnek dongatermelésre alkalmas minőségben és mértékben, egyéb cikkeken alig van forgalom. *Faszén* ára 30 pengővel emelkedett, retorta faszén ára 680—760 pengő ab magyar határ.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára július hó 18-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többbe kerül száz darab:* Angol font 1915—1955; dollár 395—405; kanadai dollár 369—389; hollandi forint 230.90—234.10, német márká 135—70—136.60, svájci frank 110.70—111.40 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Cseh korona 16.95—17.07; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.35—64.85; román leu 3.40—3.44, bolgár leva 4—4.26; olasz lira 20.90—30.20; osztrák schilling 77.50—80.50 pengő.

KIADJA:
„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG.
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1933 JULIUS 23—29.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap **23**

9.15: Hírek. **10:** Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál: Ravasz László dr. püspök. **11:** Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. Szentbeszédet mond P. Bangha S. J. jézustársasági házfőnök. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés. **Majd:** Budapesti Hangverseny Zenekar; szórakoztató zene. **Szünetben:** Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. **2:** Gramofonlemezek; művészfilmek. **3:** A földművelésügyi minisztérium rádió-előadásorozata. Dr. Kadocsa Gyula kísérletügyi állomásvezető: „Hasznos rovarok a szántóföldön és a kertben”. **3.45:** Bura Károly cigányzenekara. **5:** Időjelzés. Időjárásjelentés. **5.05:** „Egynéhány egykori újsághír a régi Pest-Budáról”. Horváth Elemér előadása. **5.30:** Mánthi-szalonzene; szórakoztató zene. **6.15:** Helyszíni közvetítés a magyar-esehszlovák válogatott vízipólómérkőzésről a Császárfürdőből. **7.30:** Nyíregyházi Ervin zongorázik; komoly zeneművek. **8.10:** „Keringő és szerelem”. Hangjáték. Irta K. Halász Gyula és Kristóf Károly. **Utána kb. 10.10:** Időjelzés, hírek, sporteredmények. **Majd:** Rácz József cigányzenekara.

Hétfő **24**

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Aki a Robinsont írta. (Defoe D.) 2. Kacag a gyermek. (Felolvasás). **Közben:** A Lehner vonós-nyégy gramofonlemezei. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárás-jelentés. **12.05:** Gramofonlemez; operettrészletek, tánczene. **Közben 12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés. **1.30:** Garai György szalonzene; szórakoztató zene. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** Diák-főlöra. „Krokodilvadászat”. **4:** A Magyar Üserkészsövetség előadása. Buczkó Emil dr.: „A szülői társadalom és a jamboree”. **4.45:** Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. **5:** Budapesti Hangverseny Zenekar. „Nagy zeneszerzők különleges in-

duló”. **6.15:** „Lotz Károly a művész és az ember”. Balás Piri László előadása. **6.45:** Csorba Dezső cigányzenekara. **7.50:** „Világhíres magyarok”. Tábori Kornél előadása. **8.15:** Pusztay Sándor Grieg-dalokat énekel. Zongorán kíséri Polgár Tibor. **8.50:** Időjelzés, hírek. **9.05:** Waldbauer—Kerpely vonósnyégy. **10.20:** Időjárás-jelentés. **10.25:** Veres Lajos cigányzenekara Sárossy Mihály énekszámáival.

Kedd **25**

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. A sarki fény meséből. 2. Petőfi-versek. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárás-jelentés. **12.05:** Weidinger szalonzene; szórakoztató zene. **Közben 12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés. **1.30:** Egyetemi Énekkarok szőlőkvartertje. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara; szórakoztató zene. **4.45:** Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. **5:** „Két német meseváros”. Killán Zoltán előadása. **5.30:** B. Kenéz Lili zongorázik; komoly zeneművek. **6:** „Egy nap a kergizek között”. Mihók Béla előadása. **6.30:** Gramofonlemez; magyar dalok és tánczene. **7.40:** „Liszt Ferenc és a magyar irodalomtörténet”. Major Ervin dr. előadása. **8:** Francia operarészletek; zenekar, ének. **Utána kb. 9.40:** Időjelzés, hírek. **Majd:** Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. **Közben 10.10:** Időjárás-jelentés. **10.30:** „Filmvilág a mikrofon előtt”. Gaál Franciska és Paul Hörbiger énekelnek, Joe Pasternak és Nöti Károly felolvasnak. **11.15:** Károlyi Dezső jazz zenekara Solthy György énekszámáival.

Szerda **26**

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Magyar furcsaságok. 2. Ártalmas eledelek. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárás-jelentés. **12.05:** A m. kir. Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara; szórakoztató zene. **Közben 12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés. **1.30:** Hont Erzsébet és Flesch Imre énekel, zongorán kíséri Kazacsay Tibor.

2.45: Hírek. **3.30:** Diákkfélóra. „A csodálatos szélgép.“ (Flettner motorja.) **4:** „Francia katonák II. Rákóczi Ferenc hadseregében.“ Markó Árpád előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Ifj. Sovánka Nándor cigányzenekara. **6:** „A gépmadár utja.“ (A repülőgép és repülő.) Hampel László dr. előadása. **6.30:** Csilléry Béla hegedül, zongorán kíséri Kósa György. **7:** „Finnország versekben és dalokban.“ Bán Aladár dr. előadása gramofonlemez-bemutatóval. **7.40:** Budapesti Hangverseny Zenekar; operett-részletek. **9:** Időjelzés, hírek, löverseny-eredmények. **9.15-től 12.30-ig:** „Annabál.“ Konferál Farkas Imre. Közben **10.30:** Időjárásjelentés.

Csütörtök

27

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Magyar városok: Baja. 2. A kirándulás egészségtana. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Eugen Stepať orosz balalajka-zenekara. Közben **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Gramofonlemez; szórakoztató zene. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „Gyerekek“. Vadász Tibor novellája. **4.45:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. **5:** „A kereskedő becsület“. Takaróné, Gáll Beatrix dr. előadása. **5.30:** Beresényi Irén cimbalmozik. **6:** „Kémek harca a világháborúban“, Nemes Erdőss László előadása. **6.30:** Tihanyi Vilma áriákat és dalokat énekel. Zongorán kíséri Kazaesay Tibor. **7.10:** Zilahy Lajos novellája. **7.40:** Megemlékezés Dopplerről, a szerző halálának 50. évfordulója alkalmából. **8.40:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zeneművek. **Utána kb. 9.40:** Pontos időjelzés hírek. **Majd:** Bachmann-jazz Fekete Pál énekszámaival. Közben kb. **10.15:** Időjárásjelentés. **11.15:** Bura Sándor cigányzenekara.

Péntek

28

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Időszerű anyag. 2. Zöltségkonzerválás. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárás- és vízállásjelentés. **12.05:** Bertha István szalonzenekara; szórakoztató zene. Közben **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Lenhardt Aranka

énekel, dr. Neumann László hegedül, zongorán kíséri Kósa György. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** Diákkfélóra. „A magyar folyók hőse.“ (Vásárhelyi Pál.) „Vajda János.“ Jónás Károly előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „A Krózus és a titkára.“ Székula Jenő novellája. **5.30:** Kerntler-Ország-Friss trió; komoly zeneművek. **6.30:** „A rádió-torna Kánakon.“ Dani bá (Hosszu Zoltán és Eszenyi Olga) vidám estje Rácz Zsiga cigányzenekíséretével. **7.35:** Gramofonlemez; operafáriák. **8.45:** A rádió külügyi negyedórása. **9:** Kiss Lajos cigányzenekara. **10:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **10.10:** Henry Melzer angolnyelvű előadása „Az ember tragédiájá“ról. **10.30:** Budapesti Hangverseny Zenekar. Szórakoztató zene.

Szombat

29

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Utazás Attila birodalmában. (Priscus rhetor feljegyzései). 2. Mal kis lexikon. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárás- és vízállásjelentés. **12.05:** Sovánka György cigányzenekara. Közben **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Budapesti Hangverseny Zenekar; szórakoztató zene. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** A Rádióélet meseórája. (Harsányi Gizl előadása). **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Kispesti Dalárda. **5.40:** Munkásfélóra. **6.10:** Lugossy István tárogatón játszik, zongorán kíséri Kazaesay Tibor. **6.40:** Rádió amatőrpósta. **7.10:** Gramofonlemez; magyar dalok, tánczene. **8:** Színmű-előadás a stúdióból. „Szent Péter esernyője.“ Színmű 3 részben. Mikszáth Kálmán regénye után írta Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Rendező Kiss Ferenc. **Utána kb. 10:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, versenyeredmények. **Majd:** Aradi Farkas Sándor cigányzenekara, Solthy György énekszámaival. **11:** Mocsányi-Lakos jazz zenekar.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNPAP, július hó 23-án, délután 3 órától — 3.45-ig: Gramofonlemez.

SZOMBAT, július hó 29-én, délután 6.40: Gramofonlemez. **Utána:** A hét eseményei.